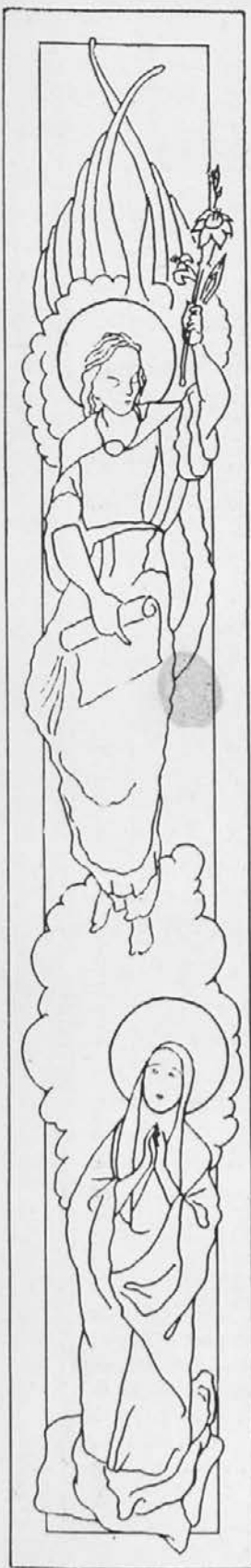

U 48432

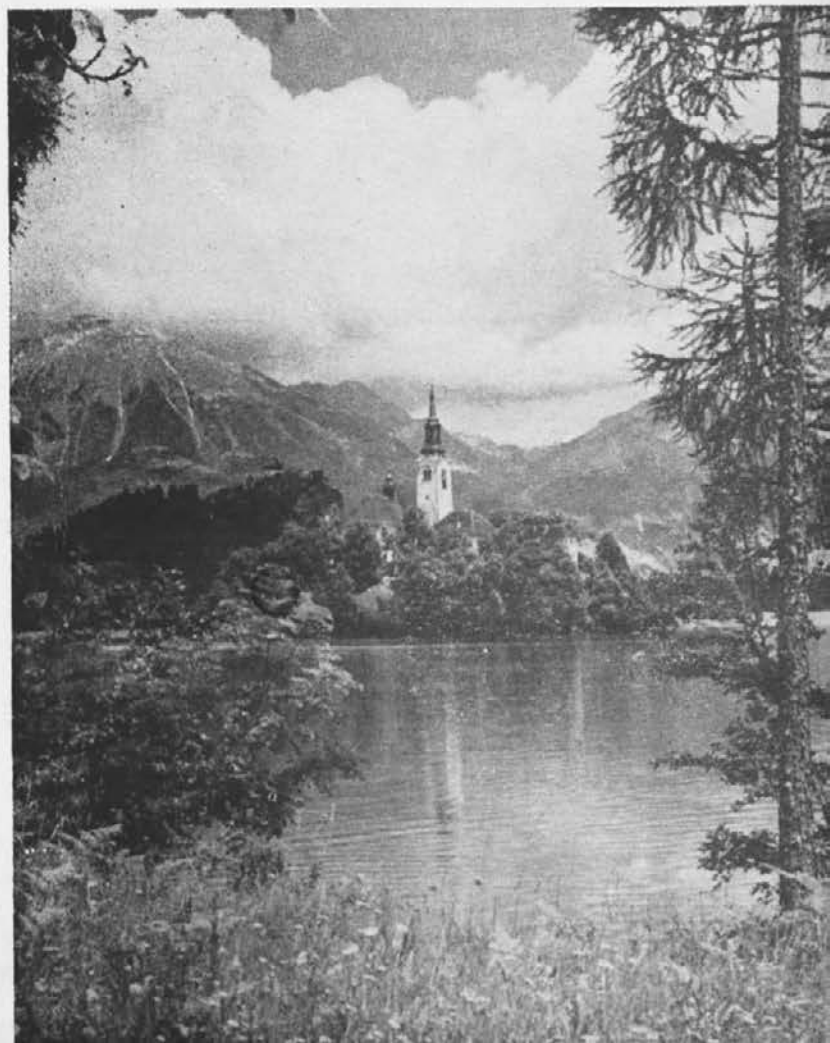
AVE MARIA

Melita

Nabožni mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.
Izdajajo oo. Frančičkani v Lemontu, Illinois. U.S.A.

JANUARY.
1945
LETNIK 37

AVE MARIA

37. LETNIK

JANUARY, 1945

Vsebina januarske številke

Za božjo zvezdo — Dr. F. Jaklič	str. 1
Legenda o Kreshnici — J. Š.	3
Družina — T. D.	4
Ob oknu — črtica — K. Meško	5
Blagoslovljena voda — H. K.	8
Obup in tolažba — I. S.	11
Črtica — B. Magajna	13
Iz današnjih dni — dogodki iz življenja — P. B. Ambrožič	15
Delu čast — besede Pija, dvanajstega	21
Ali je res? — I. Langerhole	21
Križem kraljestva križa — P. B.	24
Iz pisem misijonarja Pirca	28
Very Rev. M. Šavs — poročja John Ferlin	27
Tonče s Sloma — letoletna povest — P. Bernard Ambrožič	30

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajatelji:

FRANČIŠKANI V LEMONTU.

Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

PD 284/1966

A V E M A R I A

Januar, 1945—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXVII.

ZA BOŽJO ZVEZDO

MODRI z Jutrovega so lep zgled značajnosti in doslednosti v verskih zadevah. Zvezdo so zagledali, pa so se vzdignili na daljno pot, četudi so jim znanci branili ali so se jim celo posmehovali; ob vseh ovirah niso izpustili svojega cilja izpred oči. V Jeruzalemu so na ves glas pripovedovali, da gredo molit novorojenega Kralja. In v bornem hlevu je njih živa vera videla v slabotnem Detetu Boga, pred katerim se niso sramovali pasti na kolena in mu darovati svoja dragocena darila.

Značajna doslednost in neustrašnost, kako lepa si! Značajan človek vedno in povsod vzbuja spoštovanje, tudi pri nasprotniku, katerega tudi nevede in nehote opozori na dragocenost svojega prepričanja. Nasprotno pa budi neznačajnost skrito, pa zato tem globlje zaničevanje; neznačajneža mnogi izrabljajo in se mu laskajo, spoštujejo in ljubijo ga pa ne.

Kristjan, katoličan bi moral biti v zadevah svoje vere in vesti odločen in neustrašen; ponosen bi moral biti na svoj krščanski svetovni nazor in veselo pozdraviti vsako priliko, da svoje versko prepričanje v vedenju in dejanju pokaže. Kadar svetna znanost zasledi novo resnico ali vsaj drobec resnice, je vsa ponosna nanjo; izrabiti jo hoče v vseh ozirih in pomilovalno in z zaničevanjem gleda na one, ki te resnice ne po-

znajo ali vsaj dovolj ne vpoštevajo. Zdaj pa pomislimo na svojo sveto vero: koliko resnic in kakšne resnice vsebuje! Na kako globoka vprašanja nam odgovarja. Glavno pa je: odgovori sv. vere imajo nezmotljivo, božjo zanesljivost, saj nam je te resnice razodel Bog, čigar spoznanje je popolnoma odtegnjeno zmoti in se nanj lahko brezpogojno zanesemo. Resnice svete vere so izpričane s krvjo milijonov junakov in junakinj; izpričane so s svetostjo nešteti množic vseh narodov in stanov; o božjem izvoru krščanstva nam govori dvoje tisočletij in mu poje slavo.

Tisti, ki krščanstva ne poznajo ali pa nočejo poznati, bi se nam morali smiliti, saj so v zmoti, zmota je pa vedno pomilovanja in obžalovanja vredna. Krščanski človek pa včasih uprav narobe naredi: sramuje se svoje resnice in svojega pravega spoznanja ter ga plaho taji, do nasprotnika vere se pa vede, kot bi ta imel prav.

Katoličan bi se moral živo zavedati in povsod poudarjati, da bo samo Kristusov nauk rešil človeštvo iz skoro brezupnega položaja, ki se v njem sedaj nahaja. Kakšni oziri bi nas neki mogli odvracati, da bi se sramovali svojega krščanskega svetovnega nazora? Mi smo v varni posesti popolne resnice, ne pa drugi!

Ivan Cankar je napisal črtico "Mater je zatajil". Siromašnega študenta je prišla mati obiskat in čakati pred šolo. Dolgo se je že veselila snidenja z njim

in najboljše, kar je v svojem siromaštvu imela, mu je prinesla. Sin se je pa sredi mestnih tovarišev sramoval njene kmetiške preproščine in ubožnosti in se je tiho oddaljil; zatajil jo je, zatajil nje-tev. Takoj nato ga je pa skeleče zapeklo no ljubezen in vso veličino njenih žr-v duši. — Če pa kdo zataji Boga ali vero ali Cerkev, bi ga naj ne zapeklo v duši?

*

Na železniški postaji čaka gruča. Pol-dne zazvoni. Ta ali oni bi rad molil, a gleda, če se bo kdo drugi prej odkril, ker kaj bodo ljudje rekli, če bi se on! Eden izmed možakov se odkrije in po-križa — takoj mu sledijo drugi, ves pe-ron je gologlav in moli. Kaj stori mo-žat zgled ob šibkih značajih!

V vlaku se vozi več domačinov. Na sosedni klopi smeši plehka osebnica ver-ske reči in govori pohujšljivo; vsem je težko, pa se vendar v zadregi smejejo, namestu da bi eden vstal in povedal, da so oni popolnoma drugačnih misli in drugačnega poštenja. Resnica in kre-post se plaho skrivata, zmota in nepo-štenost se pa bahato razkazujeta. Mir-na, pa odločna beseda bi položaj v tre-nutku izpremenila.

In še več sličnih zgledov. Jezus pa pravi: "Kdor me bo zatajil pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred nebeškim Očetom." Tisti Jezus ga bo zatajil, ki o njem piše evangelij, da bo na zemlji velika stiska zaradi šumenja morja in valov in da se bo nebeške moči gibale, ko bi prišel z veliko močjo in slavo, so-dit vse ljudi, tudi take, ki so ga tajili pred drugimi.

*

O Nikodemu, uglednem članu sine-drija, beremo, kako je prvo veliko noč ponoči v luninem svitu plaho in skrito

prišel k Jezusu. O istem Nikodemu pa pozneje beremo, da je po Jezusovi smrti pogumno stopil pred Pilata ter prosil, da sme vzeti Jezusovo telo s križa. Ni bilo lahko s to prošnjo stopiti pred rim-skega cesarskega namestnika in z njo priznati, da je prijatelj obsojenca. Pa je pogumno stopil predenj, ker se mu je bilo utrdilo prepričanje o Jezusovem božanstvu.

Kdaj se nam zdi njegovo vedenje lepše, na prvo ali na tretjo veliko noč? Ko je iz strahu pred Judi skrival svoje prepričanje, ali ko je možato in odloč-no nastopil?

Dr. Fr. Jaklič.

NARODNI PREGOVORI

Težko je na vse strani vrlemu biti.

Nič ni zanesljivo.

Težavno je dobro spoznati.

Nič preveč (nobene reči nezumno).

Ko je nekdo rekel, da mora iskati mar-ljivega človeka, pravi: Če še tako iščeš, ne najdeš ga.

Pred vsem boj se Boga.

Vadi se v pobožnosti.

Spoštuj starše.

Ne zamujaj staršem prikupovati se (u-gajati).

Ne prepiraj se s starši, če tudi prav go-voriš.

Ajda pravi: ti me zakoplji v kepo, jaz bom tebe v predal (ajda dobro obrodi, če se seje v suho zemljo).

Ako ajda trikrat ne ovne, nè obrodi dobro.

Ako prva sveča v hiši slabo gori, bo vsa hiša brljava (kakršen je gospodar, taka je družina).

Beseda besedo prinese, pes pa kost.

Blažena tista ura, ko se peče debela pura.

Bolje je nositi suh dežnik, kakor pa mo-ker biti.

LEGENDA O KRESNICI

KO sta Marija in Jožef v sveti noči prišla v betlehemeski hlev, je bilo notri tako temno, da sta se vsepovsod zadevala.

Uboga živalca, po imenu Nica, ki je stanovala v zidni razpoklini tega siromašnega zatočišča, je od sočutja zdihovala.

Hitro, hitro je šla ven iz razpoke in zagledala lunin žarek, ki je bil semkaj zašel. Takoj je hlastnila po njem, ga naložila na rame, kakor je mogla, in ga ponesla — seveda ne brez težave — popotnikoma, da bi jima bil za svetilko.

“Bog ti povrni, prijateljica,” je dejala Marija.

“Da Bog ti povrni,” je dejal sveti Jožef. Čudil se je živalci in pripomnil: “V tej deželi so živali bolj usmiljene kakor ljudje.”

Osel je prikimal in vol je z nogo udaril ob tla, kakor da bi rekel: “Kmalu bova tudi midva to dokazala!”

Ko je Jezus na svet prišel, je bil žarek, ki ga je bila prinesla Nica, prva luč, ki je razsvetljevala njegovo siromašno zibelko.

Dete je najprej objelo svojo mater in poljubilo svetega Jožefa; nato so mu oči obstale na živalci, ki se je iz spoštovanja naredila še manjšo, kakor je bila. Jezus ji je dejal:

“Oj kako si dobra, moja Nica! Hočem ti povrniti, povej mi, kaj hočeš!”

Nica je bila v zadregi.

“Ali hočeš, da ti dam z diamanti posejana svilena krilca kakor metulju, da boš mogla poleteti kamorkoli?”

“Ne, moj Bog!”

“Hočeš li, da te naučim rokodelstva

mravljice, ki skrbno kopiči za slabe dni?”

“Ne moj Bog!”

“Čebele, ki nabira sladek med in ki ima vse cvetlice za služabnice?”

“O Bog, nikar!”

“Sviloprejke, ki si zgradi tako čudovito hišico?”

“Ne moj Bog!”

“A kaj vendar hočeš, Nica draga? Povej mi brez strahu! No, gotovo bo nekaj zelo redkega.”

“Rada bi imela,” je dejala živalca s prosečim obrazom, “vsak večer droben lunin žarek kakor ta-le, ki sem šla ponj nocoj, da bom mogla tako kakor tebi postreči vsem, ki bodo potrebni. Toda, o Bog, ti dobro veš, saj veš vse, luna se ponoči večkrat zapre in ni mogoče najti nobenega žarka, ki bi bil zašel.”

“Dobra, usmiljena živalca, tvoja želja se bo spolnila. Odslej ne boš nikamor več hodila iskat luninega žarka. Imela ga boš sama in ga boš nosila s seboj. Tudi hočem, da te v spomin na tvojo dobroto in na moj dar odslej imenujejo Kres-Nica.”

“Hvala ti, o Bog!”

Od tedaj je zlasti v lepih majniških in junijskih nočeh v travi in na zemlji toliko iskrnih zvezd kakor v nebesni modrini.

* * *

To je legenda, to se pravi: zgodba, ki jo je spletla pobožna domišljija, ni pa gotovo, ali se je res tako dogodila, dasi bi se bila lahko. Mi si pa iz te legende lahko izluščimo lep nauk za življenje.

Gospod Jezus je luč, ki razsvetli vsakega človeka, ki pride na svet. Brez njega ljudje tavajo v temi in zavedavajo drug ob drugega. A čudno! Jezus, božja luč, se rodi v temni votlini, kakor da bi nas prosil vsaj nekaj žarkov svetlobe.

Ko vidimo, da sveta Družina bdi v temi, pohitimo in ji poklonimo žarke dobrih del! Tak žarek je dober svet, ki z njim bližnjemu posvetimo na temno pot; tak žarek je prijazna beseda, ki jo privoščimo bližnjemu; tak žarek je kos kruha, ki ga damo ubožcu z blagim očesom. Žarek! Saj se mu zasveti oko v novem upanju in dušo spet prešine vera v človeka, ki je danes potrebna bolj kot kdaj poprej.

Kakor je Jezus kresnici povrnil, tako bo tudi nas prekosil v velikodušnosti: v naši duši se bo kakor nikdar prej prižgalo spoznanje, kako dobro in kako sladko je biti Jezusov in živeti zanj. Nekoč pa nas bo povedel v čudovito luč nebeškega Betlehema.

Priredil J. Š.

DRUŽINA

MARSIKAJ velikih vrednot nam svetovna vojna razdeja in razdira. Največ je pri tem razvrednotenju in razkrajanju trpela družina. Pozabilo se je, da je v družini moč in blagor za sleherno skupnost.

Toda ne mislimo samo na krvno družino, ker je še mnogo drugih družin. Včasih so se razne organizacije navadno imenovale "družba", danes se večkrat najraje imenujejo "družina". Saj ste že slišali ta imena: Marijanska družina, Delavska družina, Igralska družina, Pevska družina, Slomšekova družina, samostanska družina, župnijska družina in druge.

Najlepša in najvišja med vsemi, ki je v naštetih družbah še nismo imenovali, je skrivnostna Kristusova družina, ki je središče in cilj vseh družin.

Ali zopet pri tem ne mislimo na Sve-

to Družino v Nazaretu, marveč na duhovno skupnost onih, ki so včlenjeni v Kristusovo skrivnostno telo. Pojasnimo to podobo in resnico.

Kaj je potrebno za ustanovitev družine? Družina obstaja iz očeta, matere in otrok. Iz česa obstaja telo? Iz glave, telesa (trupa) in udov. To so sicer različni nazivi in pojmi, vendar je v njih ista misel. Vsaka družina mora imeti svojo glavo, svojega očeta, glavarja, voditelja. Vsaka družina mora imeti tudi svoje telo, recimo nekoga, ki vse posamezne ude po svojem materinskem bistvu združuje in vzdržuje. To je neko bitje, ki ne misli nase, ki sebe pozabi in se žrtvuje za druge: Mati. Naposled so v vsaki družini tudi udje, ki se podvržejo skupnosti vsak v svojem delu in poklicu.

Sedaj bo jasno, v kakšni zvezi je Kristusova družina, Kristusovo mistično telo, s Kristusom. Kristus je glava svoje duhovne družine; Kristus združuje svoje vernike (kristjane) z duhom miru in ljubezni v eno samo veliko skupnost; Kristus prešinja s svojim duhom sleherno celico svojega mističnega telesa, vsakega člana svoje velike družine.

Družina in vsak njen član sta le tedaj zdrava, če sta združena s Kristusom, če sta deležna njegovega duha in življenja.

Naš čas in rod je poln govorjenja in prizadevanja za skupnost. Saj si je to gibanje celo privzelo ime po tem namenu in se torej imenuje: komunizem, to je skupnost. Kaj je komunizem, nam je najbolje povedal in pokazal boljše vizem. To je skupnost brez Boga, to je družina brez Kristusa.

Proti komunizmu poznamo predvsem eno uspešno sredstvo, to je: skupnost z Bogom. Proti boljševiski nevar-

nosti moramo in moremo postaviti samo eno res uspešno varnost, to je družina s Kristusom.

Vse človeštvo je danes razdeljeno le v dve družini. Na desni strani je družina s Kristusom, na levi strani pa je družina brez Kristusa.

Kristus, glava svoje družine, kliče vsakemu svojemu udu: "Kdor stoji, naj gleda, da ne pade." Samo Cerkvi, svoji nevesti, je zagotovil, da je "peklenška vrata ne bodo premagala"; da bo torej vedno stala. Za vse druge pa je Simeon prerokoval z ozirom na Kristusa: "Ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih . . ."

Kdo bi torej hotel iti s komunizmom, da bi mu bil Kristus postavljen v padec? Kdo bi ne hotel stati s Cerkvijo in njegovim poglavarjem, da bi mu bil Kristus postavljen v vstajenje?

Družina, ki ji je sveta Družina vzgled in vzor, je zanesljiva bramba proti komunizmu. Očetje, ki so po svojem duhu združeni s Kristusom; matere, ki so po svojem srcu podobne Kristusu; otroci, ki so po svoji vdanosti in pokorščini posnemalci Kristusovi, ne morejo pasti v boljševisko pogubo.

Kar je rečeno očetom in materam in otrokom v družini, je rečeno tudi vsem, ki so kjerkoli in kakorkoli člani katerekoli večje, recimo narodne ali državne družine. Danes stoji stvar narodov in držav tako, kakor stoji stvar posameznih družin. Obstajati morejo le v Kristusu in s Kristusom. In so in bodo le, če so in bodo vsekdar in povsod — za Kristusa.

T. D.

OB OKNU

STARKA Dovljanka je sedela ob oknu in strmela ven v večer.

Kakor bi polagoma padala žalost z neba, je padal na zemljo jesenski mrak. A nobena žalost ni tako temna in globoka, da ne bi posijal v njo kdaj oddaljen žarek, slabotno svitanje vsaj. Tako so se tudi v tem jesenskem mraku polagoma užigale zvezde, daleč pač na visoko, kakor povsen izven sveta, daleč, daleč od zemeljskega trpljenja, od človeških boli. A hrepeneče oko jih je vendar doseglo; izprva pač le jasne, sokolske mlade oči; polagoma, ko so zvezde gorele že močneje in jasneje — morda se je med tem zredčila in zjasnila večerna tmina — so jih zagledale tudi slabotne oči starkine.

Petinsedemdeset let je bilo starki. In resnično, njene oči niso gledale vedno le rož, sreče in radosti. Kolikokrat so gledale bolezen in trpljenje dragih in najdražjih src in njih bridko, bridko poslavljanje, njih težko, težko umiranje! In kakor bi se bilo odtisnilo vsako umiranje neizbrisno v oči, so gledale po vsakem takem težkem dogodku resneje, nekako težje. In zdaj so bile po vseh mnogih bridkih dogodkih že zelo kalne in slabotne. A ta večer so videle zvezde nebeške dovolj jasno.

Že kar se je jelo večeriti, je sedela ob oknu. Enonadstropna hišica — v prvem nadstropju je stanoval kancelist Gorjup z ženo in hčerko — je stala zunaj mesta, povsem na polju, med njivami.

Okno je bilo odprto, dasi je postajalo zunaj že hladno. A starki je bilo ves dan tako tesno in težko pri srcu, da jo je dušilo. In glava jo je bolela, da je vsak hip od bolečin zamižala, časih

polglasno zdihnila. Da ji bo hladni večerni zrak potolažil bolečine, ni upala. A napadi so ponehaval le za čas, takoj nato so zadivjali tem huje. Kadar jo je zbolelo v glavi, kakor bi jo prebodla od desne strani do leve bodeča igla, cel šop igel, se ji je glava kar povesila na prsi, in je naglo zatvorila oči. Dolgo časa je imela oči tesno zaklopljene. Še le, ko se ji je zdelo, da se je najhujši naval zlomil ob njeni trdni volji, ter se je bolečina umaknila kakor sovražnik, ki spozna, da ne doseže zaželjenega namena, jih je odprla polagoma in previdno, kakor še v vedni negotovosti, v tesnem strahu, da zahrbtni sovražnik nenadoma spet navali na njo. V novem upanju je spet privzdignila glavo.

Tedaj se je spet zagledala tja čez mesto. Kakor ogromen, s svojo nemo ogromnostjo in pridušeno molčečnostjo grozeč velikan leži pred njo mračni kaos hiš. Ozračje nad mestom pa je razžarjeno, kakor da tli spodaj v globini velika grmada in odseva od ogromne žrjavice vse ozračje. Vitki stolpi cerkva kipe iz temne mase v globini v napol razsvetljeno višavo, drzno in zmagovito, kakor bi se hoteli v silni moči povspeti povsem gori do daljnega nočnega neba.

Nenadoma padejo v noč trije nagli, brneči glasovi: v enem mestnih zvonikov bije ura.

Starka se zgane, kakor od nenadne bolečine.

Vsakokrat jo sedaj zaboli v srce, kadar sliši biti katero mestnih ur. Ni več isto z urami, kakor poprej. Bijejo tako slabotno, da jih uho komaj sliši; v tihi noči še, ob dnevu jih sem ven res ne sliši; Bijejo samo četrtinke. Ure so mrtve, ker so mrtvi zvonovi. Tisti moč-

ni in zvočni zvonovi, ki so se poprej oglašali noč in dan, ob četrtinkah in urah, in so oznanjali s svojimi vedno enako jasnimi, zvonkimi glasovi, da so še zdravi in živi, kje so? Mrtvi, mrtvi!

Težko je starki vsak dan po njih, ker jih je ljubila, kakor ljubi cerkve same. Tem težje ji je, kadar sliši te samotne, zapuščen četrti — kakor bi klicalo dete z odsekanim, jokajočim glasom po materi, ki je ni več . . .

Ko je tako strmela skozi noč proti zvoniku, se je starka spet domislila, kako težko ji je bilo danes, ko je šla k sv. maši. Poprej, še pred tednom, vsako nedeljo vse ozračje polno veselega in obenem čudno svečanega zvonjenja, kakor bi peli nad mestom angelski zbori. In kakor bi trosile nevidne roke čez mesto cvetje, da je padal na ulice rožnat dež, neviden, a vendar ga je čutil človek z radostjo in s sladkostjo. V misli, v srce in v dušo so padali glasovi, da je vse cvetelo in dehtelo v človeku, in se je srce topilo v sladki pobožnosti in v nedeljski radosti.

Tako v prejšnjih, lepših časih. A zdaj toži iz zvonika le kak zapuščen, osirotel zvonček. Glasovi njegovi padajo iz visočine kakor bolno, umirajoče jesensko listje, brez smehljaajočega veselja, brez nekdanjega cvetenja in dehtenja, nikomur v veselje, nikomur v tolažbo.

Morda ji je zaradi tega danes tako tesno pri srcu. Nemara jo boli zaradi tega tako glava, ker prvo nedeljo pogreša zvonjenje, tisto sladko, božajoče zvonjenje, ki je razvedrilo in oveselilo še tako bolne misli.

Ali so jo tako užalostili in potrli le spomini na Milana?

Vsak dan misli nanj; a nikoli še brž ni mislila nanj tako živo kakor danes.

In še nikoli brž ne s tako tesnobo, s takim nemiro, kakor danes.

Ko je šla danes v cerkev, ali ji ni bilo, kakor da gre Milan z njo? . . . A vso pot stopa resen, molčeč, s povešeno glavo... Kaj mu je danes? Je li to tisti vedno vedri, veseli fant, poln smeha in poln šal? — Nehote se je čudila. In živeje nego ob drugih dneh in nedeljah se je spominjala tistih lepih nedelj, ko je hodila k mašam z njim, otrokom, in z njegovo mamico, hčerko Matildo. Kadar je izpregovoril — ščebljal in izpraševal pa je venomer — ali ni bilo, kakor da je zazvonilo? In kadar se je nasmejal, ali ni bilo, kakor da ji je zapelo v srcu? Od veselja, sreče in ponosa se ji je smejala duša.

Potem, ko je mati umrla za pljučnico — oče Milanov, poštni uradnik, si je nakopal pri izletu na gore jetiko in je legel v grob ko je bil Milan šele tri leta star — je bil Milan že dijak. Tedaj ni sta hodila več toliko skupaj. A če ga je videla ob nedeljah po maši med tovariši na ulici, vitkega in lepega, se je nehote od ponosa in sreče nasmehljala: "Kateri je še kakor naš Milan?"

Kar je prišla vojna. Prišla nenadno kakor strašen vihar, ki z divjo silo lomi drevje, staro in mlado brez izbire in brez razločka. In šel je tudi Milan. Vendar ni bil ves od doma: pisal je pogostoma, pisma polna mladostne moči, polna velikega, solnčnega zaupanja. Kakor bi padla dehteča roža v sobo, je bilo vsakokrat, kadar je prišlo pismo.

A danes, glej je prišel sam! Čutila ga je ves dan ob sebi, čutila posebno na poti v cerkev. Da se je dotika z roko in z ramo, se ji je zdelo, tako resnično, tako tesno je stopal ob nji po ulicah, ko je šla k službi božji. Kako pač, da je prišel ravno danes? In kako, da je bil

danes tako resen, zamišljen in molčeč. Pogreša li tudi on zvonov in njih praznične pesmi? Ga li mori kaka skrb, temna, težka slutnja? Morda ga teži, ker danes spet tako otlo grmi sem stuje fronte? Vroče mora biti tam danes! Koliko jih pade! Komu je določena smrt danes?

Starka je vztrepotala od strahu in nenadne čudne misli. Naglo je zamižala, ker tista neusmiljena bolečina ji je potisnila žgoče bodalo spet od senec skozi vso glavo.

Ko je čez čas spet odklopila oči, jih je povzdignila počasi, nesigurno in boječe in se je zagledala skozi noč tja v mračno daljavo proti sinji strani. Dolgo je strmela tja. V plašnih očeh in v še bolj plašnem srcu pa ji je še vedno trepetalo težko vprašanje: "Komu je bila določena smrt danes?"

A kaj bi se vznemirjala! Milanu pač ne! Tako mlad je še, tako cvetoč, samo življenje, samo veselje, sama šala in sam smeh. Kako bi mogel tak že umreti?

Sklenila je roke na prsih, kakor da namerava moliti. S silo je odtrgala oči od daljave, od koder je zdaj zdaj zamrmralo srdito in grozeče, kakor bi tam daleč za hribi grmelo. Povzdignila jih je gori proti sinjemu nebesnemu svodu, kakor bi pričakovala od tam tolažbe in pomoči. A toliko zvezd je gorelo v višavi, blestele so tako jasno in živo, da jih je gledaal vsa zavzeta in je pozabila na molitev.

"Vsak človek, pravijo, ima svojo zvezdo. Kadar umre, se zvezda utrne in ugasne. . . Ta-le, najlepša bo Milanova."

Vse druge so polagoma izginjale ob tisti svetli, tako je strmela v njo. Vsa vsesala se je v njo z očmi, kakor bi jo hotela s svojim pogledom podpreti, jo

trdno držati gori na gladkem nebesnem baldahinu. Pozabljala je ob tem strahu, ki se ji je poprej zahrbtno prikradel v srce. Staro lice ji je ožaril in pomladil srečen smehljaj.

“Najlepša je, kakor je Milan najlepši.”

A hipoma je vsa vzdrtela, kakor vzdrti drobno telesce ptičke, če jo nadoma zaden smrtonosen strel.

Tista svetla zvezda je naenkrat zatrepetala, za hip zasvetila še jasneje, kakor bi se razpočila raketa — in v ogromnem le malo zavitem loku je švignila skozi neskončni vesmir ter ugasnila brez sledu.

V tistem trenutku je bilo starki, da se je razčesnil pred njo temen zastor. Mahoma ji je bilo jasno, zakaj da je prišel Milan ravno danes, zakaj je stopal ob nji tako molčeč, ves potr in žalosten.

“Padel je!” je kriknila, planila pokoncu, se vrgla čez okno na hladni zid, in zaječala z obupnim, nenaravno zateglim glasom, kakor joka in zavija volkulja po uropanih mladičih.

Čez hip se je v nadstropju s hruščem odprlo okno.

“Kaj pa je gospa Novljanova?” je povprašal začuden moški glas, glas kancelista Gorjupa.

“Milan je padel!”

Ob oknu v nadstropju je jeknil tožeč mlad ženski glas. Jok Angeline, tajne Milanove izvoljenke, se je družil z jokom starkinim, s tistim groznim, nevzdržljivim in neutolažljivim jokom, ki kriči časih izza visokega obzdja blaznic . . .

K. M.

BLAGOSLOVLJENA VODA

NEKAJ skrivnostnega je voda. Prozorno čista je, z nobeno posebnostjo in prednostjo se neče ponašati, samo služiti hoče, čistiti, krepčati in dajati rast. Pa si že zamišljen stal ob njej, ko je bila globoka in je mirno vabila, obenem pa vzbujala grozo? Ni je bolj ljubke stvari, kot je žuboreči in šušljajoči studenec ali potoček; ni je pa tudi bolj strašne reči, kot je voda, ko se oholo nese v široki strugi in samo zdaj pa zdaj z besnimi penami brizgne svojo prikrito jezo. Voda je nedoumljiva, polna ugank in tajnik sil. Zato je točna podoba človeškega življenja, ki je na videz tudi tako jasno in preprosto, v resnici pa se skrivajo v njem uganke in sile, ki jih človek komaj sluti.

Zato srečujemo vodo v mnogih verstvih, ki si jih je bil človek sam sestavil. Zato jo pa še s tem večjo upravičenostjo srečujemo v edino pravi, od Boga razodeti veri, ki ji je bila stara zaveza priprava, nova zaveza jo pa dovršuje. Iz vode smo bili nekoč prerajeni v novo življenje, ko nas je krstnik z njo obliil. In z vodo si pokropimo čelo, usta in prsi — z vodo, ki je skrivnostna prčina, jasna, preprosta in rodovitna, pogoj za vsako rast in vsako življenje; z vodo, katero je Cerkev poprej blagoslovila.

S tem blagoslovom je Cerkev vodo najprej očistila temnih, peklenskih sil, ki dremljejo v njej. To ni prazna beseda! Kdor ima čutečo dušo, je gotovo že zaslutil te izvanredne moči, ki so pogreznjene v vodo. Pa saj je itak v vsej naravi, ki je lepa in bigota, obenem tudi hudo in zlo; peklenski vplivi so se po izvornem grehu ujeli vanjo in šele z

vesoljno sodbo se jih bo narava oprostila.

Sveto cerkev potem v vodo deva svoj blagoslov, da bi bila blagoslovljena voda s svojo naravno životvorno močjo podoba nadnaravnega življenja, milosti božje; pa ne samo podoba tega božjega življenja, ampak tudi njega posredovalka in pospeševalka. Ali ni potem lepo, da si z blagoslovljeno vodo ob vstopu v cerkev in ob odhodu iz nje pomočimo čelo, usta in srce, torej vse svoje telo in vso svojo dušo, da bi bila naša duša in naše telo bolj čisto in bolj rodovitno v božjih delih? In to omčenje se vrši v obliki križa, ki je sredstvo in izraz našega odrešenja! — Ali ni lepo, da se pokropimo z blagoslovljeno vodo večkrat na dan, ko gremo zdoma in se vračamo v njegov mir? — Pomenljivo je pokropljenje z blagoslovljeno vodo na večer, ko se iz svetlobe odpravljamo v temo in v spanje in hočemo reči: Bog, varuj me pred vsemi močmi teme! — In ko se zjutraj zbudimo in se nam luč in življenje zopet na novo začene, ter se zopet pokropimo: tedaj je blagoslovljena voda pač prelep spomin na ono osrečevalno vodo, ki je nas pri krstu pripeljala k luči-Kristusu.

Nekaj lepega je torej kropljenje z blagoslovljeno vodo. V njem se srečuje dvoje: odrešena duša in odrešena narava. In srečujeta se v znamenju križa.

* *

Zakramental blagoslavljanja vode je Cerkev vpeljala že v prvih časih. Mašnik jo je blagoslovil v zasebni hiši in z njo hišo in domače pokropil. Potem so jo blagoslavljali v cerkvi v nedeljo med službo božjo. Prosili so, naj ji Bog podeli moč pred boleznimi in

pred vplivi zlega duha, potem pa so z njo pokropili ljudstvo.

Še sedaj je ob nedeljah v župnih cerkvah pred glavnim božjim opravilom kropenje vernikov z vodo, ki je bila že prej blagoslovljena. Mašnik pride k oltarju in zapoje: "Pokropi me!" in pokropi oltar, sebe in ljudi. Pevci nadaljujejo mašnikovo prošnjo (Pokropi me,) "Gospod, s hizopom in očiščen bom; umij me in bolj ko sneg bom bel. Usmili se me, Bog, po svoji milosrčnosti. Slava Očetu . . ." Duhovnik in pevci si odpevajo:

"Pokaži nam, Gospod, svoje usmiljenje. — In daj nam svoje zveličanje.

Gospod, usliši mojo molitev. — In moj klic naj pride k tebi.

Gospod z vami. — In s tvojim duhom."

Mašnik pa poje: "Molimo. Usliši nas, sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog, in pošlji nam dobrotljivo iz nebes svojega svetega angela, ki naj čuva, podpira, varuje, obiskuje in brani vse, k bivajo v tem bivališču. Po Kristusu, Gospodu našem. — Amen."

O velikonočnem času pa zapoje mašnik, prišedši k oltarju, o krstni vodi, ki je tako rekoč pritekla iz Jezusove prebodene strani: "Videl sem vodo." Pevci nadaljujejo: "tekočo od templja od desne strani, aleluja; in vsi, h katerim je dospela ta voda, so se zveličali in bodo govorili: aleluja, aleluja. Hvalite Gospoda, ker je dober, vekomaj traja njegovo usmiljenje. Slava Očetu . . ." Nadaljnji odpevi so isti kot pri kropenju med letom, le da je vselej dostavljen zmagoslavni klic od smrti vstalega Zveličarja "aleluja".

Vernikom pa ni bilo dovolj to nedeljsko kropenje z vodo, ampak so jo hoteli imeti tudi med tednom. Zato so začeli

ob cerkvenih vratih postavljati kropilnike. Vodo so jemali tudi na dom, jo imeli v kropilčkih in kropili sebe in razne predmete. Zato je Cerkev začela tudi sicer blagoslavlјati vodo.

Pri tem blagoslovu rabi sol.

Sol so vedno in povsod uporabljali v bogočastju. Izraelcem je Bog ukazal: "Karkoli prineseš v dar, osoli!" Cerkev sol pri bogoslužbi večkrat rabi, n. pr. pri posvečevanju cerkve, pri krščevanju itd. Sol je važna prvina, jedi dela okusne in preprečuje ali vsaj ovira gnilobo. Zato pomeni sol modrost in duhovno netrohljivost, brezgrešnost. Pri blagoslavljanju vode pa Cerkev daje soli posebno moč zoper napade zlega duha.

Mašnik ima vijoličasto štolo in začne zarotovati sol. Slovesno je to zarotovanje:

"Naša pomoč je v imenu Gospodovem. Ki je ustvaril nebo in zemljo. Zarotim te, tvar soli, pri živem † Bogu, pri pravem † Bogu, pri svetem † Bogu; pri Bogu, ki te je po preroku Elizeju dal vsuti v vodo, da je ozdravela od nerodovitnosti; da boš sol zarotena v blagor verujočim; da boš vsem, kateri te bodo rabili, v telesno in dušno zdravje; da s kraja, na katerem te bodo sipali, pobegne in se umakne vsako slepilo in zloba ali zvitost vražje prevare in vsak nečisti duh, zaroten po njem, ki bo prišel soditi žive in mrtve in svet z ognjem. — Amen."

Nato izreče nad soljo blagoslov:

Molimo. Tvojo neizmerno blagost, vsemogočni večni Bog, ponižno prosimo, da to tvar soli, ki si jo dal v porabo človeškemu rodu, s svojo milostjo blagogejno blago † sloviš in po † svetiš; naj bo vsem, kateri jo bodo rabili v dušni in telesni blagor; in karkoli se nje do-

takne ali z njo posuje, naj bo brez vsake nečistoče in brez vseh napadov zlobnega duha. Po Gospodu . . . Amen."

Zdaj pa mašnik zaroti vodo:

"Zarotim te, tvar vode, v imenu Boga † Očeta vsemogočnega, v imenu Jezusa † Kristusa, Sina njegovega, Gospoda našega, in v moči Svetega † Duha: da postaneš zarotena voda, s katero naj se prežene vsa oblast sovražnikova in da boš mogla izruvati in iztrebiti sovražnika samega in njegove odpadle angele, z močjo istega Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki bo prišel soditi žive in mrtve in svet z ognjem. — Amen."

Vodo zdaj še blagoslovi:

"Molimo. O Bog, ki si v zveličanje človeškega rodu vse največe skrivnosti osnoval na tvari vode, pomagaj milostno, ko te kličemo, in tej tvari vode, pripravljene za mnogotero očiščevanje, vlij moč svojega blago † slova; da bo kot tvoja stvar, ki služi tvojim skrivnostim, prejela učinek tvoje božje milosti, ki naj odganja zle duhove in odvrča boleznim; da bo vse, kar bo v hišah ali krajih vernikov ta voda pokropila, brez vsake nečistoče in obvarovano vsake škode. Naj ne bo ondi kužnega duha ne kvarnega zraka; vsako zalezovanje skritega neprijatelja naj odstopi in če je kaj takega, kar nasprotuje blaginji prebivalcev ali njih miru, naj se po kropljenju te vode umakne; da bo zdravje, ki ga izprosimo s klčanjem tvojega svetega imena, varno pred vsemi napadi. Po Gospodu . . . Amen."

Ko je mašnik zarotil sol in vodo, vsuje trikrat soli v vodo v podobi križa in pri tem govori:

"Sol in voda naj se pomešata v imenu O † četa in Si † na in Svetega † Duha. Amen."

OBUP IN TOLAŽBA

VČASIH se mi približajo trenutki zapuščenosti in osamljenosti. Zlobni in silni so ti obiskovavci, hujši kakor zlobni duhovi v Gregorčičem "Kesanju". Tedaj začutim vso bridkost oslabele duše in polasča se me obup srca, ki se je naveličalo tavati od zmote do zmote. In z grozo se začnjam zavedati, da je zame ni hujše nesreče, kakor ta, če si moram očitati, da sem bil samemu sebi nezvest. Nekoč sem bral nekje stavek: "Sladko je grešiti." Tedaj sem se ustrašil tega stavka; a začel sem sam greh delati, ne iz zlobnosti, morda iz prevelike slabosti, iz samoljublja; kdo ve. Začel sem, in strah je začel izginjati, dasi sem bil tisti stavek že zdavnaj pozabil. Kar se ga zopet spomnim — slučajno, bi rekel moderni pisatelj, a ne morem si misliti, da bi bilo to slučajno, morda je bila to milost Usmiljenja — spomnim se tistega stavka, in vsa groza njegove vsebine se mi je režala v obraz. In ustrašil sem se še bolj kot takrat, ko sem zagledal prvič tisti stavek, ustrašil samega sebe. In v dušo se mi je zapičilo vprašanje: "Kje so tvoji ideali? Kje so tvoja načela?"

Zato sem začutil vso praznoto srca, ko sem se tega zavedel, in v mojo dušo se je naselila žalost, ki me je gnala v obup. In preklinjal sem tisti stavek, pisatelja pa pomiloval: nesrečnež je, ako se tega zaveda, ako ne, ne živi človeškega življenja.

In iskal sem tolažbe.

Zahotelo se mi je v naravo. Moderni svet se vedno bolj oddaljuje od narave, zato jo vedno manj razumeva in ji celo nasprotuje; dela ji silo ter jo izkvarja; v slasti in uživanju mu narava več ne zadostuje. Njegove živce draži samo

še to, kar je nenaravno ali protinaravno. A jaz sem včasih ljubil nepokvarjeno naravo; ljubil njeno pristno lepoto in priprosto resnico in upal sem, da tu najdem tolažbo svoji ranjeni duši in vsebino svojemu življenju; morda najdem tu celo svoje izgubljene ideale. Tako sem upal in se varal. Našel sem jo res, lepo in priprosto-resnično kot včasih, a zdelo se mi je, da je nema in brezčutna.

Resnična je in lepa, a mrzla in brez življenja. A jaz sem čutil, da potrebujem tudi gorkote, ne samo svetlobe. Ni me hotela ali pa ni mogla razumeti, celo posmehovala se je moji žalosti in mojemu obupu. Užaljen in še bolj obupan sem se obrnil, da ubežim zlobnemu zaničevanju; a kam naj jo krenem?

Morda bi me umetnost rešila in dala mojemu srcu veselje in moji duši življenje. Umetnost? Da božja hčerka je, a kje jo dobiti? Kdo pozna njena pota?

Nekoč sem slišal modrega moža, ki je rekel: "Umetnost Bogu služi, ali pa — oprostite — svinje pase." Premišljujoč to dvojno tako različno službo, zaidem med elegantno oblečeno množico, in — pred menoj veliko, v renesančnem slogu zidano poslopje z napisom "gledališče". Kakor avtomat sem prišel do svojega sedeža ter opazujoč arabeske in amorete na stropu pričakoval predstave. Kaj se je vprizarjalo, ne vem, zdi se mi, da je bila neka opereta. Vzdramil me je poskočni valček, ki ga je godba zaigrala. Ah, tako prijetni in sladki so bili ti glasovi, v nadzemeljske sfere zaneso človeka, kakor na perotih ubeži umazani vsakdanjosti, hudim skrbem in morečemu obupu. Šel bi za temi glasovi celo večnost in se ne bi utrudil; naslajal bi se z njimi in vedno bi mu bili enako sladki. Zadeli so jo

Grki s svojo pravljico o Orfeju, da so šle za njegovo glasbo živali in drevesa. in kaj čuda, če je modri Pitagora trdil, da je bistvo vseh reči harmonija.

Da, ti glasovi! Ko bi le vedno trajali! A v tem hipu se zagrinjalo dvigne in prizor na odru — navaden gledališki prizor — me potegne iz sfere harmoničnih glasov v okolico umazane vsakdanjosti . . . Kupleti, objemanja in poljubi . . .

Kaj bi dalje našteval; po prvem dejanju sem se znašel na samotni ulici. In zdaj sem vedel, katero službo ima umetnost v tem hramu modric; in to me je bolj žalostilo, kakor moja lastna usoda.

In kam sedaj, sem se vprašal. Sem li sam med ljudmi tako nesrečen? Nikomur ni videti, da bi ga trl tak obup kot mene; urnih korakov in veselega obraza hite po svojih potih. Ali se pa morda ne zavedajo svojih zmotnih potov? V tem hipu začujem nežno-udane glasove, kakršne sem bil navajen včasih slišati v cerkvi. Zdelo se mi je, da prihajajo od daleč; a ko pogledam, vidim, da stojim pred visoko gotsko cerkvijo; skozi okna se je videla medla luč. — —

Ah, kje so časi, ko sem tako rad zahajal v to poslopje? Ni jih več in Bog ve, se li še kdaj povrnejo. Po tistih časih sem začel cerkve ceniti samo še po njihovi umetniški vrednosti; da bi bil pa to kraj, kjer človek najde mir utrujenemu srcu in zdravilo bolni duši, nisem več veroval. Videl sem jih pač, ki so iskali tu utehe in tolažbe, a jaz sem jo iskal drugod, v znanosti, umetnosti in v — grehu. A utehe in tolažbe do danes nisem našel, in — morda je nikoli ne bom. A čemu potem živim? Ali ni trditev stare filozofije, ki pravi: "Bolje je biti, kakor ne-bití," velika laž?

V hipu so šle te misli mimo mene —

in — hvala Ti, Vsemogočni, zanje — bile so moja rešitev.

Stopil sem v cerkev. Množica me je čudno pogledovala, pričela se je razhajati. Kmalu je nastala v cerkvi tajnostna tišina, ki bi mi drugače razburjala domišljijo, a danes mi je dela tako prijetno in domače, in toplo mi je bilo pri srcu.

Zazdelo se mi je, da sem v domači hiši. Po večerji je vsa družina zbrana. Oče pripovedujejo o domačih dogodkih, ki se tičejo družine, materino oko se ljubeznivo ozre na nas otroke, ko nas oče odlikujejo s pohvalno besedo. Ah, sedaj vem, kako sem bil takrat srečen; kaj bi dal danes za tisto srečo! Za bogastvo vsega sveta je ne bi predrago plačal. In da me danes vidi skrbno oko očetovo? In da stopim pred milo materino obličje, ali ji ne bi oko potočilo solze za izgubljenega sina? Ah, oče, odpusti! In ti, blaga mamica, ne jezi se v grobu nad svojim sinom; glejta, padal sem in padal, a morda me je rešila misel na vaju. A še prej pa mi odpusti Ti, Oče na višavah, glej, saj molim svojega življenja "Confiteor" . . .

Vzdramilo me je rožljanje s ključi; cerkovnik je zapiral vrata. S polnim srcem sem še šepnil "Credo" in odšel. In moja duša je bila polna nerazumljivega veselja.

Od tedaj me neusmiljeni obiskovavci — trenutki obupa — več ne obiskujejo. Prepričan sem, da sem našel mir in tolažbo.

I. S.

Ko je bil poklican, naj razsodi med sinom in očetom, rekel je sinu: Če boš govoril krivičneje kakor oče, boš obsojen; če pa pravičneje, vreden si prav zato, da te obsodijo (ker sin ne sme tožiti očeta).

Pikatus iz Milene.

ČRTICA

GOSPOD Simon se je nasmehnil, kakor da bi bila vsa stvar nekaj vsakdanjega. Vendar je bilo videti, da se je njegova suha desnica, s katero je nehote grebel med belimi lasmi, rahlo tresla. Nato je z njo segel v roko učiteljice Tine: "Mala, ne boj se, prav nič se ne boj." V njegovem glasu je zvenel isti pomirjajoči poudarek kot nekoč, ko je bila še njegova učenka in se je bala stopiti pred tablo.

Tina je povescila glavo na prsi in se zamislila.

"Da, res je solnce onstran mej, res bi tam lahko postala mati prav svojih otrok. Mnogo mladeničev je tam in lepa sem. Kljub temu ne morem pobegniti. Rasla sem tukaj, učila sem tukaj, nimam svojih otrok in vendar sem mati vsej deci v vasi, dasi so me preganjali že, dasi so me vrgli iz službe in dasi je moj oče v zaporu. Pustila bi jim hišo, vrt, vse, le od dece ne morem. Kako naj bom srečna onkraj mej. Le to bi gledala vsak dan, kako stopajo tu našim malim z umazanimi petami na duše in stiskajo z brezsrčno krutostjo lepo misel iz njih. Tu je bilo le drugače. Otroka za otrokom sem reševala. Nisem dobivala denarja zato, a plačilo je bilo tisočkrat večje od tistega denarja. Truma otroških oči, lepih in čistih, kot so vijole v tej pomladi na naših travnikih in bregovih, je bilo moje plačilo.. Vem, da mi bodo odslej preperečili vsako delo, a poslušajte . . ." Govorila je skoraj šepetaje: "Gospod župnik, laže bo, o laže bo umirala deca, če bo vedela, da mati ni pobegnila od nje."

"Ni res, Tina," se je razburil župnik. "Otrok nam ne bodo pobili, ne morejo, ne smejo jih, saj smo že nekateri . . ." Zdr-

znil se je. "Ne, pobegniti le moraš, da te ne zapro. Grdo bi ravnali s teboj. Mor-da bi se dalo kako drugače. Koliko je bilo knjig v vašem seniku?"

"Vse, kar sem rešila iz šolske knjižnice, in nekaj mojih. V šoli so našli le nepomembnejše, a v seniku je bilo šestdeset abecednikov, pet čitank, trideset katekizmov, sedem poezij Gregorčiča, en Prešeren, Svobodno solnce, Dolina krvi — poleg tega tudi nekaj časopisov od one strani. Dekla mi je povedala, da so nali vse in me iščejo sedaj po vasi. Moral je ovaditi nekdo, kajti iz sobe so šli takoj v senik."

"Potem, Tina," je pristavil župnik, "boš pa morala pobegniti. Dva dni se lahko skrivaš pri meni, da se vsa stvar ublaži, potem pa, tu imamo znancev dovolj, ki ti bodo pomagati preko. Ne boj se za očeta. Star je in dokazati mu niso mogli ničesar. Prisegel bi jim jaz, kadarkoli hočejo, da on ni zažgal zavetišča. Poslušaj, otrok moj, že apostoli so bežali, ko je bilo potrebno, in šele ob koncu so darovali življenje za svojo misel. Tebe bi ne ubili, seveda ne. Bil pa sem sam zaprt. Vem, kaj je to. A zate bi bilo huje. Glej, lepa si in tisti, ki so se posvetili nasilju, niso čisti v svojih srcih. Če pa ubežiš, bo tvoja pot prej ali slej svobodna in se povrneš, da vliješ novega življenja malim polmrličkom. Rekla si v začetku, zakaj nisem zbežal jaz. Pogledj sobo! Slike sem prodal, zavese od oken in harmonij. Vlaga sili skozi stene in omet pada z njih. Ni denarja. Ne vem danes, kaj bom jedel jutri. V taki sobi bi me bilo včasih sram sprejeti človeka. Vendar ne pobegnem. Moji dnevi se bližajo koncu. Zame ni upanja, da bi se lahko povrnil oživljat polmrličke. Včasih me je strah. Gledam, kako se polagoma ruši moja

hiša, kako se rušijo hiše drugih. Domo-
vi mogotcev in zatiralcev pa so široki in
lepi. Obupal sem že včasih in si mislil:
Ne boš preprečil razpada. Zastonj po-
lagaš kot blazen opeko na podirajoče
se zidove. Še solnce so nam ukradli.
Grem po beli cesti, pa se ognem na str-
mo pot, ko jih zagledam tiste, ki mi gre-
do z grešnim nasmehom nasproti. Čuj,
Tina, pastirji izumiramo. Ni narašča-
ja več v dneh, ko so volkovi obkolili
ovce. Čuj, Tina, nisem obupal. Rešitev
je. Pojdi in rodi nove pastirje, pojdi
in nagovori žene, ki jih boš srečavala,
naj jih rode. Beži, Tina, da ti ne ubi-
jejo telesa. Pojdi in rodi tistega, ki bo
zopet zasadil hraste v opustošeni
Kras!"

Tako je govoril Simon in vendar se
je s to mislijo borila še ena, morda lep-
ša, silnejša: Zastrmel je s širokimi oč-
mi v učiteljico, kot da bi hotel presoditi
moč njene duše. "Še ena je rešitev," je
mislil tiho. "Morda bi bila močna do-
volj. Ne bo nosila greha ona, če se v za-
poru nad njo pregreše, nosili bodo greh
oni sami. Uprla bi se jim in topli bi jo.
Maličili bi jo in poteptali v prah, a glej,
greh bi izzval Boga. Duša mučenice bi
zakričala v Njega. Iztegnil bi svojo
roko iz neba in udaril tiste, ki mislijo v
svoji ošabnosti, da so poslani za bič te-
mu dobremu, dobremu ljudstvu, ki je le-
po in zvesto po svojem srcu. Lepša od
Judite bi bila Tina. Ne rečem, s svojo
krvjo in z Bogom bi ubila Holoferna."

Tako je mislil župnik Simon; in glej:
kot da je Tina brala v njegovi duši, se je
približala naenkrat. Tudi njene oči so
gorele široko odprte.

"Kljub temu, kar ste rekli poprej, ne
morem bežati." Pokleknila je na tla in
zaposila blagoslova.

Župniku so se tresle vele roke, ko jih

je pokladal na njene kodre. Skoraj še-
petaje je molil molitev in po petdesetih
letih je zajokal župnik starec prav kot
tisti dan, ko je bral novo mao. Slike
Tininega življenja so se zvrstile pred
njim in jih je gledal, kako obliva s sveto
vodo malo glavico, poln vere, da bo
otrok visok in plemenit v življenju; po-
tem je videl deklico, ki z zlatim srcem
poslušala zgodbe izraelskega ljudstva,
zaničevanega in bičanega v suženjstvu;
potem je slišal njen glas, kako je topil
včasih srca s svojo pesmijo v dvorani
med igrami; potem je srečal pastirico
svojega ljudstva, in sedaj so se mu tre-
sle roke, ko jo je blagoslavljal za slo-
vensko Judito.

"Tina, prejmi iz mojih rok blagoslov
Boga. Sprejmi ga in ne kloni na stezi,
ki jo boš hodila odslej. Nihče ne more
s silo onečastiti tvojega svetišča. Njih
greh naj pade na njih same."

* * *

Še tisto uro so udrli četniki v župni-
šče. Župnik se je nasmehnil. "Kdo je
tisti bednik, ki vam je izdal, kje je Ti-
na? Recite mu, naj pride k meni, da iz-
čistim gnusobo iz njegovega srca, kajti
podlejši je od vas, ki radi zmote služite
nasilniku. On služi kot Juda radi denar-
ja." Poveljnik čete je dvignil desnico,
da bi udaril. Desnica mu je omahnila
pred gorečim pogledom, ki se mu je za-
jedel v dušo. "Izdajalsko žensko skriva-
te pri sebi. Ovadili Vas bomò," je re-
kel nato z zlobnim nasmehom. Župnik
mu ni odgovoril, le rahel smehljaj se je
razlil čez njegovo obličje. Šele potem,
ko so Tini uklepali roke, je rekel mirno
in tiho: "Zbogom Tina, zavidal bi ti.
Ne zavidam pa tistim, ki delajo krivico,
kajti pokošeni bodo hitro kakor trava."

B. Magajna.

IZ DANDANAŠNJIH DNI

Zgodbica o goli glavi.

Ženske se jako vestno drže navade, da ne stopijo v cerkev, kadar nimajo nič na glavi. Če imajo pri roki vsaj žepni robec, si pomagajo s tem. Ako tudi tega nimajo, si ne upajo v cerkev. To ni sicer stroga zapoved, čedna navada pa je. Ampak dekle v naslednji zgodbici je gnala to pravilo predaleč.

V nekem ameriškem letovišču, kjer je bila tudi katoliška cerkev, so prihajale ženske k maši komaj napol oblečene, toda vedno s pokrito glavo. Nekatere so bile komaj malo bolj oblečene kot pri kopanju v bližnjem jezeru. Stari župnik je opominjal in opominjal na kar bolj mogoče čeden način, toda ljudje so se venomer menjavali in je bilo treba spet in spet opominjati, naj se vendar vsaj za cerkev spodobno oblečejo.

Neke nedelje je tik pred mašo videl, kako je prišlo do cerkve mlado deklo, ki je imelo poleg nekaj drugih cunj na sebi le prav kratke hlačice. Župnik se je kar prestrašil in že pripravljaval v mislih, kaj bo povedal spred oltarja. Tedaj se je deklo ustavila pred cerkvijo in se nekam obotavljala. Župnik je namignil kaplanu, naj brž stopi ven in na čeden način dekletu pove, da taka vendar ne sme k maši. Kaplan beži ven, pa preden je nagovoril dekleta, je ona njega nagovorila.

“Tako sem vesela, Father, da ste prišli ven. Vidite, moram vas prositi za vaš žepni robec, da si ga denem na glavo. Slučajno sem ga pozabila in taka vendar ne morem k maši.”

Na svojo golo glavo je mislila, na svoja gola bedra ne. Zgodbica ne pove če

ji je kaplan posodil robec ali ne. Morda je napravil tako kot sveti Martin. To se pravi, da ji je dal polovico svojega plašča in pokrtil precej več njene golote kot je sama želela.

Sveti Pavel je zapisal nekoč, da naj si ženske pokrijejo glavo, preden gredo v cerkev. No, takrat katoliške ženske gotovo niso letale okoli v kratkih hlačicah. Ako bi bile, bi bil sveti Pavel kaj drugega zapisal . . .

Ena o Lincolnu.

Abraham Lincoln je nekoč poslušal svojega političnega nasprotnika Štefana Douglasa, ki je v silno dolgem govoru napadal Lincolna. Abraham je nekaj časa mirno poslušal, končno je postal nemiren in je začel nervozno premetavati koleno čez koleno.

Eden njegovih znancev, ki je bil prištaš Douglasov, se je nagnil k njemu in mu pošepetal:

“Verjamem, da vam ni prijetno, gospod Abraham. Ta človek je govornik, da mu ga ni para. Ta vsakega užene v kozji rog.”

Lincoln je prikimal in dejal:

“Zares! Ta zna prav dobro in ve, kako je treba misel, ki se da v dveh minutah povedati, mrevariti z dveurnim praznim klepetanjem.”

Seveda, ta zgodbica ni iz dandanašnjih časov. Lahko bi pa bila.

Modra žena.

Imela je zelo sitnega moža. Ni kazal sitnosti z dolgimi besedami, ampak s trdovratnim molkom. Ženi se je zdelo, da to še bolj boli. Nikoli ni zabavljaval čez njeno kuharsko umetnost. Zgodilo se je pa večkrat, da je sedel k mizi, nekoliko povohal ali celo pokusil, kar je

bilo v skledi, nejevoljno položil žlico, vstal, vzel klobuk in odšel. Pot ga je nesla v mesto, kjer si je naročil obed v restavrantu. Potem je spet molče prišel domov. Žena je vse to tiho trpela.

Prišel je Zahvalni dan in žena se je zelo potrudila, da je pripravila purana, kakor je najbolje znala. Mož naredi tako kot že mnogokrat. Žena gleda za njim, pa ji hipoma pade v glavo pametna misel.

Pograbi malo dete in hiti za možem. Danes, na Zahvalni dan, je zavil v najodličnejši hotelski restavrant. Komaj pa je sedel pri mizi, je prisledla njegova žena z otrokom. Mož je debelo gledal. Žena je pa že naročala za vse tri zelo razkošen obed. Ko je strežaj odšel, je rekla možu z najprijaznejšim glasom:

“Še naš obed ni bil dosti dober zate, seveda tudi zame in za otroka ni bil, saj to si lahko sam misliš.”

Pravijo, da od tistega dne mož ni več vstajal od mize doma, preden se je najedel.

Črni mož v beli cerkvi.

Župnik je bral oznanila in verniki so poslušali. Tedaj stopi v cerkev črnc in sede v napol prazno klopi. Tisti, ki so že sedeli v oni klopi, so se takoj odmaknili od črnca daleč na drugo plat. To je videl župnik, prenehal z oznanili in je povedal naslednjo priliko:

V neko cerkev je prišel črn mož in obstal blizu vrat. Reditelj je stopil k njemu in ga vprašal, kaj želi. Črnc je dejal, da bi rad postal član te cerkve. Reditelj je vedel, da samo beli spadajo k tej fari in bi ne videli radi črnega moža v svoji sredi. Zato je napisal črnцу naslov fare za črnce in mu rekel, naj gre tja in se vpiše.

Črnc ni bil zadovoljen in je dejal, da bi rad bil prav v tej fari, ker se mu cerkev tako zelo dopade. Reditelj ni hotel biti surov in je dejal črnцу: Pojdi domov in moli v ta namen, da ti sam gospod Bog pokaže, kje je tvoje pravo mesto v fari.

Črnc je šel in se vrnil naslednjo nedeljo. Dobil je onega reditelja in mu rekel:

“Molil sem, kakor si mi ukazal. In ko sem molil, se mi je prikazal sam Kristus in mi dejal: Ti hočeš na vsak način v ono faro? Kaj pa vendar misliš? Jaz sam se že dvajset let trudim, da bi prišel v ono faro, pa se mi ni posrečilo. Kako se bo tebi?”

Ko je to rekel, je odšel. Reditelj je pa imel dosti, da je premišljeval, če je božja volja, da se beli tako neprijazno obnašamo do črnih.

Nepoznan oče in nepoznan sin.

Mestni stražnik v mestu Preston, Idaho, je hodil po ulici in gledal, če bi bil kje kak nered. Naenkrat je zagledal na nekem oglu vojaka, ki se je očitno dolgočasil. Bilo je podobno, da se je izgubil. Stražnik ga vpraša:

“Ali ti morem kaj pomagati, dečko? Morda si se izgubil?”

“Nič takega, stražnik. Čakam na bus, ki pa pride šele čez par ur. Ravno premišlujem, kaj naj delam do tistega časa.”

Stražnik je povabil fanta s seboj na stanovanje, ker je bil čas njegove službe ravno pri koncu. Vojaku je treba iti na roke, si je mislil. Dam mu požirek in prigrizek, da mu čas čakanja hitreje poteče. Da bi bil bolj domač z vojakom, mu seže v roke in pravi:

“Moje ime je Fellows.”

“No, tudi moje ime je Fellows.”

Malo sta se posmejala temu naključju. Pa pravi vojak:

“Kaj pa če sva kaj v žlahti?”

“Tega imena je dosti med ljudmi. Pa če ravno hočeš, ti lahko razložim, odkod sem in kje je moja žlahta.”

Stražnik pripoveduje, vojak posluša. Ne dolgo. Kmalu vzklikne:

“Vse kaže, da ste vi moj oče!”

Stražnik se začudi, pogleda in stavi nekaj vprašanj. Res, izkazalo se je, da ste se srečala takole slučajno oče in sin.

Razlaga: Sedemnajst let poprej je stražniku ušla prva žena. Z drugo besedo: Vzela je bila “divorce”, pa tudi sina je odpeljala s seboj. Po sedemnajstih letih se oče in sin seveda nista mogla poznati . . .

Če bo šlo ameriško “divorsanje” svojo pot naprej kot se je zadnje čase začelo — koliko očetov in sinov, mater in hčera, se v prihodnji Ameriki ne bo poznalo in se ne srečalo sedemnajst let in — morda nikoli več —?

To so že stare stvari!

Sosed je šel k sosеду in ga prosil na posodo sto dolarjev.

“Ne bo nič,” je rekel sosedi, “kako prideš do tega, da pričakuješ od mene tako naklonjenost?”

“Zakaj pa ne? Ali si že pozabil, da sem ti dal lep denar leta 1929 in sem te tako rešil poloma? Nikoli mi nisi skušal povrniti.”

“To je že res,” je sosedi zmignil z rameni.

“No in — leta 1931 je zbolela tvoja hči, pa sem jo povabil s seboj v Florido, da se je spet pomogla.”

“To je že tudi res,” je zmignil sosedi.

“Kaj pa leta 1933, ali te nisem lastno-

ročno potegnil iz vode, ko je bila tista velika povodenj? Utonil bi bil brez mene.”

“Resnica! Takrat si storil zame nekaj velikega.”

“No, vidiš, sosedi. Ali se ti ne zdi, da zaslužim tvojo naklonjenost. Zato sem bil prepričan, da mi boš rad posodil tistih sto dolarjev.”

“Saj veš, da ti jih ne bom.”

“Pa zakaj ne, sosedi?”

“Vidiš, kar si mi naredil dobrega, so vse same stare reči. Ali mi veš povedati, kaj si mi dobrega storil od leta 1933 naprej?”

Sosedi ni vedel in tako ni bilo s posojilom nič.

Res, dobrote bližnjega se hitro pozabijo. Če je pa sosedi soseda pred 60 leti kaj usekal čez čast, bo natančno vedel še čez dvajset let.

Pred Marijino podobo.

Vojak je bil na dopustu in je telefoniral svojemu dekletu: Pridi me popoldne počakat na ono križišče, pa lepo se obleci, da bova mogla med dostojne ljudi. Dekle je hotela vedeti več, pa vojak je rekel: Na svidenje in zaprl telefon.

Popoldne sta se našla na dogovorjenem mestu. Dekle je bilo prav čedno napravljeno, vojak pa tudi ves v paradi.

“Pa me ja ne boš peljal na večerjo k svojemu generalu?”

“Nak, tega ne. Lepo tiho bodi in pojd z menoj. Greva obiskat neko veliko in zelo znano gospo.”

“Gospo? Kaj pa bova tam? Sem mislila, da se bova kaj pomenila o svojih zadevah. Jaz nič rada ne hodim okoli kake gospode.”

“Mi je prav žal, dragica. Vendar bodi lepo pametna in se nič ne izgovarjaj.

Zdaj bom videl, če se znaš kaj premagati in če boš dobra za mojo bodočo ženo."

Dekle je zardelo. Kaj takega ji je še ni nikoli rekel. Mislila si pa je, da enkrat bo. Molčala je in šla ž njim.

Po precej dolgi hoji prideta do cerkve. Fant gre noter, dekle ž njim. Poklekmeta pred krasen kip Matere božje Zmagovalke. Fant potegne rožni venec in pošepeta dekletu:

"Bodi tako dobra in mi pomagaj moliti. Imam zelo važno zadevo, da jo priporočim Bogu po rokah Njegove Matere."

Dekle pokima, potegne rožni venec in oba tiho molita.

Ko je fant končal, je počakal, da skonča tudi dekle. Potem vtakne rožni venec v žep, potegne nekaj v papir zavitega, se skloni k dekletu, ji natakne na prst — zlat prstan in pravi:

"Veš, dragica, mislil sem si, da bi bilo lepo, če ti dam to reč tako, da najina MATI vidi." —

To je popolnoma resnična zgodbica. Če bi bilo več takih, ali bi ne bilo veliko manj "zgodb" o nepoznanih očetih in nepoznanih sinovih, nepoznanih materah in nepoznanih hčerah —?

Kralj Ludvik in prerok iz zvezd.

Neki prerok iz zvezd (astrolog) je bil napovedal smrt dame, ki je uživala naklonjenost francoskega kralja Ludvika XI. Res je dotična dama kmalu umrla. Kralj ni verjel, da je bilo to pravo prerokovanje, ampak je mislil, da je astrolog neke vrste zločinec. Da ga poklicati predse, svojim ljudem pa naroči, da ga morajo na dano znamenje zgrabiti, potlačiti v vrečo in ga pahnuti v reko Saine.

Astrolog pride in kralj ga vpraša:

"Ko si tako dobro vedel, kdaj je imela umreti ona dama, pa mi povej, kdaj pride smrt po tebe samega."

Astrolog je razumel migljaje in je dejal:

"Veličanstvo, zvezde so mi naznanile, da mi je umreti tri dni pred vami."

Kralj, ki poprej ni verjel astrologu, se je zbal, da utegne biti kaj resnice v tej napovedi. Tikala se je pač njega samega in si je mislil: Kdo ve? Napovedano znamenje, da bi zgrabili astrologa, je izostalo . . . Astrolog je bil seveda goljuf, pa dosti prefrigan človek in je ugnal kralja v kozji rog.

Tudi dandanes je še vedno dosti takih in podobnih prefriganih "prerokov" in mnogi jim verjamejo. Dosti beremo o tem, kako se ljudje, ki pravijo, da ne verujejo v Boga, zatekajo k raznim šarlatanom, da bi zvedeli skrivnosti sedanjega in prihodnjega življenja. Siromaki!

Zbral p. A. B.

KOLEDAR 1. 1945.

Koledar Ave Maria naj bo v vsaki naši hiši. Najlepši tovariš vam bo v dolgih zimskih urah, ko vam ne bo mogoče kam drugam v goste, ko bo lepa slovenska knjiga tolažnik in gost.

Koledar ima prelepe zgodbe, poučne članke, lepe slike iz domovine. Naročite si ga takoj v Lemontu. Ave Maria, Box 608. Lemont, Ill.

Ena slik med mnogimi slikami Koledarja iz Slovenske domovine. V spominih na domovino najdemo utehe premnogokdaj. Naroči si Slovanski Koledar za leto 1945. V njem boš našel morda sliko svojega kraja.

PONOSNA NA ŠTIRI SINOVE

KAJ bi prišlo nekoč nad Ameriko, če bi vse naše matere ravnale tako, kot jim svetujejo brezvestni zdravniki? Čitajte naslednjo resnično zgodbo!

V zdravnikovi predsobi smo sedeli in čakali, da pridemo na vrsto. Nič nisem vedel, kdo je ravno pri zdravniku za onimi vratmi, ki je bil na njih znani napis: PRIVATE.

Kar se odpro vrata in prikaže se žena srednjih let, pa zelo utrujena in zdela na takoj na prvi pogled. Oblečena je bila skoraj čisto v črno. Na prsih je imela zlat križec in drobceno ameriško zastavico. Ob njej je stal mlad doktor, vitek in silno uljuden. Tako je bil zaverovan v svoj zdravniški pouk, da je hotel odhajajoči ženi še enkrat položiti na srce, kar ji je bil gotovo že poprej med štirimi očmi povedal. Kar pozabil je, da ga zdaj poslušamo tudi mi zunaj v čakalnici.

“Z eno besedo, madam, vaše zdravje je šlo rakom žvižgat, ker ste si nakopala preveliko otrok. Le zakaj niste vprašala zdravnika za nasvet, ko je bil še čas! Moderna porodna kontrola je pravi blagoslov za ženske in jim podaljšuje življenje. Vam bo pa zdaj prav težko pomagati. Kakor sem rekel, obljubiti vam ne morem ničesar.”

Seveda smo vsi v čakalnici postali pozorni. Dve ženski sta nastavili ušesa, nekdo je odložil svoj časnik in napeto poslušal. Tudi jaz sem vlekel na ušesa. Tedaj se je oglasila ona žena in rekla zdravniku:

“Prav nič mi ni žal, doktor. Moji štirje fantje so vsi pravi korenjaki. Eden

je pri marinarjih. Drugi je ravno pisal iz Italije, da so mu dali odlikovanje, ker je svojo pot z bombami nad Avstrijo tako dobro opravil. Tretji je nekje na Pacifiku, četrti še ni šel čez morje. Piše, da pojde kmalu in naj ga pridem še pogledat. Tudi pojdem, pa če samo po eni nogi.”

Doktor je stal ves tih in je gledal v tla. Tudi mi vsi smo gledali v tla. Žena je pa še dostavila:

“Tako sem vesela teh štirih fantov, da bi vzela vse še enkrat nase, kar je prišlo ž njimi nad mano, če bi bilo potrebno. Vseeno sem jih rada dala za obrambo domovine. Veste, doktor, jaz sem ameriška in katoliška mati. Na vse moje težave in bridkosti najdem pri Bogu boljši odgovor kot tu pri vas. Pa brez vsake zamere, doktor.”

Poklonila se je dostojanstveno in se obrnila do vrat, ki so vodile iz čakalnice ven na hodnik. Dva moška, ki sta sedela v zamazanih delavskih oblekah tesno pri vratih, sta vstala pred njo in eden ji je iz spoštovanja odprl vrata.

MISLI

Če bi vprašali otroka, kaj je laž, bi nam morda odgovoril takole: “Laž je jedilno orodje, s katerim se lahko rani, zato ga otroci ne smejo prijemat v roke, če vidita očeta ali mati. Starši pa ga smejo rabiti. In bolj ko je kdo velik in pameten, bolj ga sme vzeti v roko. Najbolj velik in najbolj pameten pa še najbolj.”

Klical sem Boga: “Veliki Bog, grozni Bog, usmiljeni Bog! Ali ne vidiš tega?” On se je smehljal z velikim smehom čez horizont in rdečica krvi je ožarjala njegov smeh: “Vidim te, le tvoje oči so slepe . . .!”

F. B.

DELU ČAST!

Besede Pija XII.

Delavci! Da ste vi le preprosti delavci, to ni prišlo slučajno, ampak po globoko premišljenem in skrivnostnem načrtu božjem!

Marija, deviška Mati je bila tudi rojena iz delavske družine.

Jožef je bil oče delavske družine.

Pastirji pri svojih čredah, modri iz Jutrove dežele — vsi ti so bili delavci. Delavci z rokami in učenjaki, ki so proučevali zvezde v nočeh.

Vsi ti se klanjajo v globoki molitvi pred božjim Sinom, ki jim s svojim molkom, polnim sočutja, lepše pojasnjuje pomen in vrednost dela, kot bi mogel z besedami.

DELO ni le utrudljivo telesno gibanje brez notranje vrednosti. Ni samo poniževalna služnost, ki se je ne moreš otresti.

Delo je služba božja, dar božji, svežost in polnost človekovega življenja — jamstvo, da pride za njim večni počitek.

Dvignite svoje glave in držite jih pokonci, delavci!

Glejte gor k božjemu Sinu, ki je skupno s svojim Očetom ustvaril in uredil vesoljstvo.

Sin božji je postal človek kakor mi, razen da greha ni na Njem, rasel je v svojih letih in se pridružil veliki družini delovnih ljudi.

Življenje mu je poteklo ob zemeljskem delu, ko je vzel nase nalogo, da odreši človeški rod.

ON JE TISTI, Odrešenik sveta, ki daje milost vsemu našemu bitju in vsemu našemu dejanju. On s svojo milostjo dviga in plemeniti vsako pošteno

delo, visoko ali nizko, veliko ali majhno, prijetno ali utrudljivo, telesno ali duševno.

Tako postane vsako naše delo zaslužljivo in nadsvetno v očeh božjih.

Tako zbira Sin božji vse raznovrstne delavnosti človekove v eno samo veliko dejanje, v en sam čin poveličevanja Svojega Očeta, ki je v nebesih.

ALI JE RES?

OZRAČJE se je vznemirilo. Vihar je zadivjal čez plodno ravan. Bliski so švigali in se križali, vmes pa je odmeval strahoten grom in toča je jela padati na vso moč in še malo. Vse je strahoma zrlo na divjanje naravnih sil.

Res! Naravne sile so kar divjale, tako je trdil in zatrjeval neprenehoma Drobžev Jurij. Ali res?

Zima nas je obiskala in nas prav neprijetno pozdravila s snegom in s sneženim metežem. Strahovita burja je piskala in žvižgala svoje divje poskočnice, da se je vse stiskalo doma k topli peči. Kdor pa je bil obsojen, da mora na mraz se je skrbno zavijal v nikdar zadosti toplo obleko. Kmetje so se s skrbjo, vidno začrtano v potezah obraza, ozirali skozi okna in plaho ugibali, koliko bo škode na drevju, kako bo zastal ves promet in kako bo preneslo žito na polju ves ta strašanski direndaj in mraz.

Jože — z zmešano glavo in s srcem brez Boga — pa je spet godel po svoje o naravnih silah.

Nekatere dobre duše pa so namigavale o kazni božji. Ali res?

“Bog nas tepe, Bog nas kaznuje,” je ponavljala venomer Strašinova Mina.

“Oh, oh, oh! Kaj bo, kaj bo, če božja kaznen ne preneha!”

Tako sta trčila skupaj dva nazora. Eden se je skrival za naravne sile, drugi je napovedoval kaznen božjo. Vsakega se je oprijelo nekaj vaščanov. Za obema so hodili z mešanimi čustvi. Kdo ima bolj prav?

Jožeta so nekateri vpraševali: “Kdo pa ima naravne sile v svojih rokah?” Kako naj jim siromak da zadovoljiv odgovor! Če reče: “Bog!” potem mora priznati božje bivanje. To pa ni šlo v njegov račun. Misel na Boga že davno preganja. Pa, če je Bog, — si je mislil, se za naravne sile presneto malo meni. Bog živi sam zase in se za to, kar je na svetu kaj malo ali celo nič ne briga. “Samo, da se njemu dobro godi,” je sodil po svoji neumni glavi, “kaj smo mu mi, ki smo na svetu, mar!” Jože že ve, kako je ta reč. Saj je hodil po svetu, saj je poslušal mestne može, ki so mu vse to natančno pojasnili, saj je bral vse to črno na belem zapisano v knjigah . . .

Tisti, ki so se bolj zanesli na Strašino vo Mino, pa spet niso bili prav na jasnem, zakaj bi moral Bog človeka že na tem svetu tako neusmiljeno kaznovati! In to vse od kraja, dobre in hudobne. Hudoben prav za prav ni hotel biti noben. Vsak bi bil zase najraje dober, če ne še boljši in najboljši. Na sebi ni ne mogel in ne hotel najti nobenega madeža. Pač pa je vsak z veliko gorečnostjo iskal madežev in pomanjkljivosti na svojih sosedih.

Beseda o samih naravnih silah se je marsikomu zdela kakor malikovanje, kakor oboževanje narave in njenih moči. beseda o kazni božji pa se jim je zdela sicer bolj verjetna, toda mislili so, da je pretrda.

“Kaj bi rekla ti, Kovačeva, če bi vaš

oče stal pred vami dan za dnem s palico v roki?” smo vprašali Kovačevo Jerico.

Sprva se ji je zdelo vprašanje malo čudno. Saj Kovačev oče ni tak. Kako naj si ga potem takega predstavlja! In če bi rekla, da je siten, ali bi ne bil to že greh zoper spoštovanje, ki ga je dolžna svojemu očetu?

“No, le povej, kakor misliš. Nič se ne boj!” —

“Skoraj bi ne mogla verjeti, da je to moj oče.”

“Dobro si jo izvozila! Nič nisi rekla zoper čast svojega očeta. To si pa kar prav povedala, da bi o svojem očetu kaj takega ne mogla misliti.”

Kovačevi je zaigral vesel smeh okrog usten. Nihče je ne bo mogel doma tožiti, da je zabavljala čez svojega očeta. Saj veste, kakšni so ljudje na svetu. Ne rečem samo “so”; taki so bili, so, in bodo še. Besede kaj radi zavijajo in jim podtikajo slabe namene. Človek govori v primerah in v podobah taki, ki znajo besede presukavati, pa iz premere narede resnična dejanja in potem pripovedujejo, kako pri naših pogovorih dobrim in poštenim ljudem hote in iz hudobnega namena čast krademo.

“Ti bi torej takega očeta, ki bi s palico v roki dan za dnem stal za vami in vam grozil in vas strahoval, ne mogla imeti za svojega očeta.”

“Ne. Res ne!”

“Kaj pa če bi vas vaš oče pustil čisto na miru, da bi sami delali, kar in kakor bi hoteli?”

“Če prav delamo, vem, da nam ne bo nič rekel. Če bi pa delali tako, da bi hiša škodo trpela, pa vem, da bi nas opozoril in rekel, da ni prav, kar delamo.”

“Vse v redu. Če prav in dobro delate, vas bo oče sem in tja pohvalil, vselej

morebiti ne; če pa delate zoper hišo, zoper njeno čast in dobro ime, zoper njen obstoj in blagostanje, vas bo oče gotovo na to opozoril.”

“Seveda nas bo.”

“Kajpada! To je njegova dolžnost.”

“Zdaj boš pa ti, Mokrinova, ki tamle v kotu sediš in se skrivaš, povedala, ali vaš oče vselej z vami skupaj dela?”

“Včasih že, vselej pa ne.”

“Vidiš, tudi to je res. Včasih dela oče skupaj z vami, včasih vas pa pusti same, češ delajte, kakor veste in znate. Pa nikdar ne misli, da oče ne ve, kako delate, kako svoje delo izvršujete. Gle-da morebiti od daleč, ali pa po storjenem delu pogleda, kako je narejeno, morebiti mu tudi kdo drugi pove, kaj se godi v niši in drugod. Enako vidimo tudi drugod. Mojster ni vselej pri svojih vajencih in pomočnikih, pride pa lahko nenadoma in pregleda, kako jim gre delo izpod rok. Po tovarnah imajo paznike, mojstre in delavce, ki naj delo vodijo in nadzirajo, da gre vse prav in da nihče po nepotrebnem ne postopa.”

“Res je tako!”

“Poglejte! Podobno, kakor ljudje, ravna tudi Bog. Bog ni kakor človek s palico v roki, ki naj le kaznuje in strahuje na desno in na levo; pač pa je Bog kakor dober oče, kakor gospodar, kakor previden mojster v tovarni. Z naravnimi silami, čez katere je on gospodar, pa tudi še na sto drugih načinov nas Bog obiskuje, nas svari in opominja, nas preizkuša v dnevih našega življenja. Ne glejmo torej v vsaki nezgodi in nesreči, v vsaki bolezni in v hudi uri kazni božje. Vemo sicer, da je Bog pravičen in da kaznuje, kar je slabega, in da plačuje, kar je dobrega; vedeti pa moramo tudi, da Bog plačuje in kaznu-

je, kakor sam hoče in kadar sam hoče.”

“Morebiti bo res tako.”

“Ne samo morebiti, v resnici je tako. Mi ne bomo Bogu predpisovali ne dneva ne načina, kdaj in kako naj plačuje in kaznuje. Zdaj, dokler smo na svetu, glejmo v njem očeta in gospodarja, ki nas zdaj opominja, zdaj spet našo vestnost preizkuša, pa bomo vedno lahko živeli v miru z njim in s svojo vestjo. Zdajle o božičnih praznikih ste slišali besedo sv. Pavla, ki jo je zapisal Hebrejcem: ‘Mnogokrat in na mnogotere načine je Bog nekdanj govornik očetom po prerokih . . .’ Zavedajmo se, da ima tudi še danes mnogotera pota in načine, da govori tudi nam in da obiskuje tudi nas.”

Kaj boste pa vi na to rekli . . . ?

Kralj David bi vam v Gospodovem imenu takole povedal: “Če danes slišite njegov glas, nikar ne zakrknite svojih src, kakor ob upiranju na dan skušanja v puščavi, kjer so me skušali vaši očetje; preskušali so me, dasi so videli moja dela.”

J. Langerholz.

IZGOVORI.

Pisem smo prejeli mnogo o našem Slovenskem Koledarju, ena pohvalna, druga karajoča. Ne toliko o vsebini kot o času. Češ, da je koledar prepozen, pa da imajo že Slovensko pratio, pa da je predrag. Takim samo en odgovor: Časih so prihajale k nam Mohorjeve knjige, Bogoljub, Domoljub in še mnogo več listov, pa smo imeli srce za naš lastni list, lastno katoliško knjigo-koledar. Slovenska pratio se vendar ne da primerjati našemu koledarju. Naróči si Koledar in boš videl, če je vreden dolarja.

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

P. B.

Profesor John Zvetina, ki uči na čikaški Loyola univerzi, je bil izvoljen za predsednika Zveze Društev Najsvetejšega Imena za čikaško nadškofijo. To je bilo o priliki, ko je nadškof Stritch spregovoril članom nadškofijske Zveze važno besedo o tem, kako potrebno je, da versko prepričanje vsakega posameznega katoličana preveva vse njegovo javno življenje. Nadškof je poudaril, da premnogi katoličani drže svoje katoličanstvo samo med štirimi stenami svojega doma, ko stopijo v jav-

nost, se pa ravnajo po drugih, ki na Boga in vero nič ne dajo. Tako beremo v Chikaški Tribuni. Pripominjamo, da je profesor John Zvetina po rodu Hrvat in igra odlično vlogo med katoličani v Ameriki. Čestitamo!

“The Catholic Hour” ali katoliška ura na radiu se čuje vsako nedeljo ob petih popoldne na srednjem zapadu. Na vzhodu eno uro pozneje, na zapadu toliko prej, kolikor se čas spreminja. Vsi govori na tej uri so zelo poučni in spodbudni. Zato naj bo ta ura in njen radijski program toplo priporočena vsem, ki morete razumeti angleške verske govore. Sicer se pa ni treba preveč izgovarjati na to, da ne razumete angleško. Treba je večkrat poslušati, pa se uho pri-

vadi. Posebno te nedelje tja do velike noči prav toplo priporočamo, da poslušate katoliško uro, zakaj zdaj je njen govornik znani Monsignor Fulton Sheen, profesor na katoliški univerzi v Washingtonu. Milijoni Amerikancev ga poslušajo. Pridružite se jim tudi vi in ne bo vam žal!

“The Legion of Decency” ali Zveza dostojnosti je katoliška organizacija, ki se trudi za dostojne slike v kino-gledališčih ali “showih”. Vsako leto na novo pozivlje katoličane, da se zavežejo, da ne bodo hodili gledat nedostojnih slik. Da pa morejo katoličani vedeti, katere slike so dobre in katere ne, zastopniki Zveze Dostojnosti pregledajo vsako novo sliko v showih in potem objavijo v katoliških listih, katere slike so dostojne in katere ne. Naročniki in naročnice lista Ave Maria najbrž ne zahajate veliko v showe. Zato morda mislite, da se vas to nič ne tiče. Morebiti imate prav. Toda radi vaših mladih je zelo prav, če se tudi vi zanimate za to zelo potrebno napravo.

V štiri razrede deli Zveza Dostojnosti vse nove slike v ameriških kino-gledališčih. Najprej je razred A-I. V ta razred spadajo slike, ki so popolnoma dostojne in dobre za vse gledalce, mlade in stare. Torej bi morali starši gledati na to, da njihovi otroci hodijo gledat samo slike, ki so v katoliških listih označene kot A-I. — Naslednji razred ima označbo A-II.

To pomeni, da so slike dobre za odrasle, ne pa za otroke. — Potem pride razred B. To znači, da so slike povečem dobre, toda vmes se kažejo tudi stvari, ki niso za oči katoličana. Teh slik naj bi torej tudi odrasli ne hodili gledat. — Zadnji razred nosi označbo C, kar pomeni, da so slike v celoti obsojene in sicer za vsakega dostojnega človeka, toliko bolj za katoličana. — Berite o tem še v naslednjem odstavku!

V letu 1944 je Zveza Dostojnosti pregledala in presodila 429 novih slik ali filmov ter objavila svojo odločitev v katoliških listih. Od teh je bilo v razredu A-I 191 novih slik. (Torej dovolj, da imajo otroci kaj gledati!) V razred A-II je postavila 181 slik. (Torej tudi odraslim ni treba biti prikrajšanim!) V razred B je prišlo 51 slik. Končno je obsodila v razred C TRI slike. (Torej ni tako zelo slabo, ampak če se pomisli, da tudi razred B ni priporočljiv, je prav za prav obsojenih 54 slik. Vendar je še dovolj dobrih za mlade in stare obiskovalce kino-gledališč.)

Prejšnje leto, torej v letu 1943, je bilo nekaj več novih slik v razredu A-I, pa tudi v zadnjem razredu jih je bilo nekaj več. Iz tega bi se dalo sklepati, da napredek v dostojnosti ameriških Showov ni ravno velik. Pa bi bil ta napredek večji, ako bi ljudje izostajali od slik, ki jih Zveza Dostojnosti ne priporoča, oziroma celo obsoja.

Tu je torej ena izmed mnogih stvari, kjer katoličan lahko pokaže in mora pokazati, da se drži svojega katoličanstva tudi v javnosti, ne samo doma in v — cerkvi. Tisti, ki delajo in kažejo nedostojne slike, jih delajo in kažejo zato, ker stvar "nese". Ali naj res tudi katoličani podpiramo s svojim denarjem tako nedostojno plažo? Menda vendar ne!

"Zveza Katoliških advokátov in sodnikov" ima mnogo članov v čikaški nadškofiji. Je tudi zelo delavna v katoliškem smislu. Dobro je, da to vedo tisti, ki mislijo, da je vsak izobraženec že tudi brezverec. Pa ni tako. V uradnem glasilu "The New World", ki ga izdaja tedensko čikaška nadškofija, se že dalje časa oglašajo člani omenjene Zveze in objavljajo učene članke, ki razpravljajo o papeževih izjavah za mir, za preuredbo sveta, za večjo pravičnost do delavcev in tako dalje. Ti učeni katoliški laiki dokazujejo, da je papež zamislil najbolj pohvale vredne načrte za boljše čase, ki naj pridejo po končani drugi svetovni vojni. Žal, da so pa kljub temu tudi med katoličani še vedno "odlični" ljudje, ki pričakujejo več od komunizma kot od papeža...

Nedolžnih otročičev v Ameriki ne mečemo v ogenj, to je res. Poročajo pa, da so tako delali nemški naciji v podjarmljenih deželah. Bili so jim nepotrebni, odveč. Torej proč ž njimi! Nad tem

se po pravici zgraža ves svet. Ne samo radi tega, ker so taki otročiči strašno trpeli, tudi zato, ker so narodi izgubili toliko svojega potrebne-ga človeškega naraščaja. To je vse res, Ameriška svojat "porodnih kontrolarjev" pa niti Ameriki ne privoščiti nedolžnih otročičev. Pred vojno so kričali nikar otrok, ker s tem samo množite po nepotrebem že tako preveliko nezaposlenost! Zdaj je vojna in na vseh koncih in krajih primanjkuje delavnih moči. Zdaj pa kričijo: Nikar otrok, ker jih nima kdo rediti, zakaj matere so potrebne za delo v tovarnah! Tako! Amerika na eni strani vpije k Bogu za pomoč proti sovražnikom, na drugi strani pa dela propagando za grehe, ki bijejo božjim postavam naravnost v obraz. In sama sebi spodkopuje tla, na katerih se otepa sovražnikov. Kdaj bo te ljudi srečala pamet?

V Indianapolisu, Ind., je bilo tako: Neka družina je imela najeto stanovanje v hiši bogatega gospodarja, ki ni maral poslušati otroškega joka. Kar je bilo otrok v tisti družini, so bili dobro vzgojeni in niso jokali. Zgodila se je pa "nesreča", da je prišel na svet še en otrok, ki mu niso mogli dopovedati, hišni gospodar noče poslušati joka otrok. Tedaj je šel gospodar k sodniku in zahteval, da se družina takoj izseli. Rekel je, da jim je naprej povedal, da ne sme imeti nadaljnjih otrok, če hoče ostati v sedanjem stanovanju. Sodnik posluša, pa

razsodi: Če ste napravili z ono družino kontrakt zoper otrokovo rojstvo, je kontrakt neveljaven. Rojstvo otroka je božja naredba. Zoper Boga pa pri nas ne delamo kontraktov. Opravili ste! — Nedorložno dete je zmagalo — vsaj v tem primeru.

Ameriški katoliški škofje so izdali pred kratkim sijajno izjavo glede sedanje vojne in miru, ki naj pride po vojni. Izjava je dolga in se o njej dosti piše. Končuje pa njihova izjava z besedami predsednika Roosevelta, ki se glase: "Dobili bomo sedanjo vojno in ko jo bomo dobili, ne bomo iskali maščevanja nad komerkoli, ampak se bomo potrudili za ustanovitev mednarodnega reda, v katerem bo vladal duh Kristusov v srcih vseh ljudi in vseh narodov." — Te besede je izrekel Roosevelt ob začetku vojne. Takrat so bile dobro sprejete. Od takrat do danes se zdi, da so jih mnogi že pozabili, celo sam Roosevelt. Zato je prav, da so nam jih škofje poklicali v spomin.

Dan premirja ali "armistice Day" je po mislih mnogih že zelo blizu. Bog ga daj kmalu! Nekdo je rekel oni dan, da bo tisti dan začel piti na vse zgodaj in bo nehal pozno ponoči. Najbrž ni en sam tak, ki tako govori. V Philadelphiji je pa izdal protestantovski "cerkveni svet" poziv na javnost, da se prihodnji dan premirja ne sme obhajati tako divje kot se je oni leta 1918. Dostavil je:

Zelo resni dnevi bodo še pred nami takrat in kdo ve, če ne bodo povojne težave še mnogo večje kot so sedaj, ko je vojna? Tisti dan bomo potrebovali več molitve kot katekali drugi dan. — Razume se, da so tudi iz katoliških krogov prišli že mnogi podobni glasovi. Ali jih slišimo?

Obvezno vojaško službo hoče uvesti Amerika. Ne samo v vojnem času, ampak tudi pozneje, ko pride mir. In če bi mir trajal sto let, bi vseeno fantje služili "cesarja" kot v starem kraju. To je za Ameriko, kakor vemo, nekaj popolnoma novega. Mnogi pravijo, da je ta reč popolnoma neamerikanska. Drugi celo trdijo, da je nemoralna. Že zato, ker uvedba prisilne vojaške službe le izziva nove vojne. Saj iz takih reči se poraja ona zver, ki ji pravimo — militarizem. Očitajo Washingtonu, da skuša med nami vpeljati nekaj takega, kar je bil Hitlerjev militarizem. In ko na eni strani z vsemi sredstvi uničujemo Hitlerja in njegov militarizem — ali naj potem sami začnemo s tem, kar smo glede Nemčije že milijonkrat obsodili? Tako pravijo mnogi.

Katoliški škofje in obvezna vojaška služba. Katoliški škofje so se seveda tudi oglasili in povedali svojo misel glede tega načrta. Saj bi ne bili dobri pastirji svojih čred, če bi nič ne rekli ob takih prilikah. Katoliški škofje niso naravnost obsodili misli na obvezno vojaško

službo. Lahko bi bila namreč tako urejena, da bi ne bila nemoralna. Ni pa seveda gotovo, kakšna bo. Ko se enkrat kamen sproži, ga je težko ustaviti, pa prav tako težko naravnovati njegovo pot navzdol. Zato priporočajo katoliški škofje, naj bi se s to rečjo počakalo do konca vojne. Potem se bo po njihovih mislih bolje videlo, če je stvar potrebna ali ne. Zdaj ko je še vojna, so vojaški in vladni krogi v Washingtonu zelo "vroči" in hitijo s svojo zahtevo. Bati se je škode za Ameriko, ako jih nasveti škofov in drugih "hladnih" krogov ne bodo — ohladili.

Iz raznih samostanov v Parizu prihaja poročilo, da je vojska med ondotnimi redovniki zahtevala mnoge žrtve. Ubitih je bilo 65, vojnih ujetnikov, odpeljanih v Nemčijo, je 273, gestapovci so jih zaprli 49, deportiranih je bilo 14, v francoskih ječah jih je bilo 36. Povsod se vidi, da je vojska posegla s svojo kruto roko na razne načine tudi med katoliško duhovščino. Obenem je preprečila nov duhovniški naraščaj. Katoličani bodo marsikje, če ne povsod, čutili med raznimi drugimi pomanjkanji tudi pomanjkanje duhovnikov.

VERY REV. MATIJA ŠAVS

Poroča P. John K. Ferlin

(Konec)

Dne 25. febr. 1940:

“Počutim se dobro. Pljuča so mi kaj občutljiva za minnesotsko vreme. Moram dobro paziti, da se ne izpostavljam prehlajenju. Zdravnik pravi, da radi moje starosti — še ena pljučnica bi bilo zame konec. Pa to je že dvakrat rekel in se — zmotil . . .”

Pol leta pozneje je v njegovem pismu naslednja opazka:

“Zidam novo šolo. Počutim se dosti dobro. Mora biti tako. Bolezni naj čakajo. Zdaj ni časa zanje.”

Dne 27. januarja 1941:

“Od Božiča naprej vse doslej sem prav zanič. Obiskala me je ‘flu’ in mi pustila za spomin oglušenje. Ko govore z menoj, morajo kričati kot jesiharji. Mašujem pač, spovedujem ne, ker ne slišim.”

Dne 16. febr. 1941:

“Sem že pri dobrem zdravju. Danes sem imel že dve sveti maši, tiho in peto, pa tudi dve pridigi, in se kar dobro počutim.”

Dne 8. nov. 1941:

“Dva meseca in pol Ti že nisem pisal. Tudi drugam ne. Moja stara neprijateljica me je spet obiskala: pljučnica. Prijela me je sicer samo na eni strani pljuč, pa je bil križ ž njo. Oslabila me je, kakor bi bilo res kaj resnega. Nadškof me je dvakrat obiskal in me silil, naj grem za dva ali tri mesece na počitnice. Pa kam naj grem? Odločil sem, da ostanem doma. Obljubil sem mu pa, da morda po Božiču. Zidava nove šole in prezidavanje stare šole v sestersko rezidenco me je stala mnogo truda, telesnega in duševnega. Moči so mi opešale. Pa sem kranjski fant. Kopriva ne pozebe. Že zopet delam, samo bolj počasi režem in kosim . . .”

Dne 20. julija 1942:

“Za Baragov dan sem nameraval priti k vam. Pa se mi naredi tur nad levim očesom in raste, da je veselje. Če bi bil še nad des-

nim očesom eden, bi bilo kar prav. Potem bi igledal kakor moderni Mozes . . .”

Dne 4. avgusta 1942 iz bolnišnice:

“Tisti tur me je pripeljal semkajle. Sem že deset dni tukaj. Malo mi obetajo, da me spuste domov do prihodnje nedelje.”

Dne 18. septembra iz bolnišnice:

“Zopet v bolnišnici! Moja stara sovražnica: Vnetje pljuč! Sem že izven nevarnosti, pa čas za okrevanje me bo držal v špitalu par tednov. Spet so nekaj obupavali nad mojim življenjem. Pravijo, da sem bil delj časa nezavesten.”

Dne 19. oktobra 1942 iz bolnišnice:

“Sem še vedno v bolnišnici, baje še dva tedna. Sem bil šel domov med tem, pa v treh dneh so me nezavestnega zanesli nazaj. Imel sem 105 vročine. Spet so me v mislih pokopavali, pa le še ni bil čas. Slab sem, da komaj pišem.”

Dne 2. decembra 1942:

“Dva dni sem doma iz bolnišnice. Pravi slabič! Noge me ne nosijo, kakor treba. Sem pod strogim nadzorstvom svojega zdravnika. Maševati me ne pusti. Dvakrat so me pošteno razrezali. Krvi — hu! Zdaj je v moji krvi premalo rdečih celic. Zdravnik pravi, da bom primerno močan čez tri tedne.”

Dne 30. marca 1943:

“Sem zdrav. V Aprilu začnem maševati v cerkvi.”

Dne 22. aprila 1943:

“Sedaj že v cerkvi mašujem. Za veliko noč bom že imel glavno pridigo. Torej vidiš, da so Vaše molitve dosegle svoj namen . . .”

Dne 2. junija 1943:

“Se dobro počutim in vse delam po navadi.”

Pa spet ni dolgo trajalo. V pismu z dne 18. avgusta 1943 poroča:

“Zopet doma iz bolnišnice. Dva meseca nisem mogel maševati, zdaj pa spet. Zdaj sem imel operacijo na slepiču. So me prav čudno trančirali. In to že sedmič v teh dveh letih. To pot sem bil kar celih pet dni nezavesten. Pravijo, da sta me obiskala P. Bernard in Rev. Novak. Se prav nič ne spominjam.”

Dne 16. februarja 1944:

“Nič se Ti ni treba bati! še sem živ in se dobro počutim. Danes sem ravno 74 letni mladi starec. Okrog Božiča in nekaj tednov pozneje me je pa flu objela, me trdo držala in precej oslabila. Pa sem se je znebil in zdaj pričakujem krepilne pomladi. Mašujem in spovedujem in knjige vodim, da je vse v redu. Drugo delo mi pa kaplan prav dobro opravlja. Nekaj starejših bolnikov moram vendar še sam obiskovati, ker naravnost zahtevajo — starega gospoda.”

Gornje besede so izveček iz zadnjega njegovega pisma, ki mi ga je napisal osebno. V mnogih prejšnjih pismih stoji njegova priljubljena opazka: Se dobro počutim. Navadil se je bil nanjo, ker je bilo treba pogosto odgovarjati na moja tozadевна vprašanja. Tako je bilo tudi to pot — zadnjikrat . . .

Pa kakor ona opazka že poprej navadno ni za dolgo držala, tako tudi to pot ne. Kmalu ga je spet prijelo. In tokrat — zares. Ni mi pa mogel več sam sporočiti o sebi. Nadaljnja poročila so prihajala od druge roke. In ni trajalo posebno dolgo, da je prišel — telegram. Gospod šavs je odšel po plačilo. Trdno sem uverjen, da ga je tudi prejel.

Ker je bila moja naloga pripovedovati o rajnem prijatelju le iz njegovih pisem, je zdaj ta naloga končana.

Vendar si ne morem kaj, da ne bi navedel nekaj besed šentpavelskega nadškofa, ki jih je izrekel ob šavsovem pogrebu. Zdi se mi namreč, da potrjujejo vse, kar sem vedel jaz povedati o blagem rajniku. Takole je dejal nadškof:

“Skozi zadnjih 28 let (v Shakopee) je stal na čelu in je vodil in negoval materialni in duhovni razvoj svoje župnije. Njegovi sobratje so ga visoko čislali. Poznali so njegove prelepe lastnosti uma in srca, njegovo zgledno vnemo za dolžnost, njegovo neodjenljivo zanimanje za vse, kar se je tikalo složnega sodelovanja Cerkve in države, kakor tudi njegovo odlično gostoljubnost do vseh, ki so ga kdaj obiskali.”

Blaga duša — počivaj v miru pri Bogu!

IZ PISEM MISIJONARJA FRANCA PIRCA

(Nadaljevanje)

SREDI obilnega dela in lepih načrtov, o čemer so govorila ravno objavljena Pirčeva pisma, mu je prišlo iz Detroita povelje, naj pusti vse drugo in hiti med Indijance v “Krivem Drevesu”. To povelje mu je poslal detroitski generalni vikar — Friderik Baraga. Pirc je res takoj vse pustil in odšel. Prevzel je misijonsko postajo Krivega Drevesa, ki je bila pičlih deset let poprej prva indijanska misijonska postaja istega — Friderika Barage.

Naslednjo pismo je pisano torej v Krivem Drevesu (Michigan) dne 15. marca 1841:

“Ker imam tukaj med Ottawa Indijanci od predzadnje jeseni dovolj opravila, da mnogobrojno čredo potrdim v veri, nisem mogel spreobrniti mnogo novih divjakov. Vendar sem pa imel to dušno veselje, da sem krstil nekaj celih družin in nekaj posameznih Indijancev. Zlasti eden zasluži, da ga omenim. To je Jožef Sesanaingave, brat glavarja iz Lakroa. Bil je sloveč Indijanec in veljal za čarovnika. Vsakokrat se mi je izmaknil, v hudi boleznici ga je pa vendar doletela milost božja.

“Ko je bolnik mislil, da stoji že na pragu večnosti, je hitro poslal pome, da bi prejel sveti krst. Brzo se odpravim na daljno pot, da rešim njegovo dušo. Zgubil bi bil pa skoraj sam svoje življenje, ker sem zabredel v skrito ledeno razpoko in se vdrl v jezero. Komaj sem se rešil in odnesel le nekaj ran. Na svoje veliko veselje najdem starčka še živega. Še bolj me je pa veselilo, da je novokrščen Indijanec takoj nato tudi ozdravel. Na veliko začudenje vseh je k prvi sveti maši že sam prišel v cerkev.

Precej po svetem krstu mi je izročil polno vrečo malikov in razne čarovne šare. Izročim jo vaškim otrokom, naj jo sežgo. Brzo znosijo otroci grmado pred glavarjevo hišo na lep prostor, kjer so nekdam imeli

plese malikom na čast. Otroci stoje v krogu okoli ognja in se smejejo gorečim malikom. Naenkrat se pa plaho razkrope. Velika suha koža kače klopotače se je začela v ognju napihovati in zvijsati. Mislili so, da bo kača oživila. Ko so pa zapazili, da se je tudi te kože lotil ogenj, so se spet približali in začeli raztepati v zrak pepel zadnjih malikov v tej naselbini. Tega dogodka se otroci še vedno radi spominjajo.

Čudovito naglo ozdravljenje onega starčka je pripomoglo, da sta še zadnji dve malikovalski družini sprejeli sveti krst. Ko so bili vsi dobro poučeni v resnicah svete vere, sem jih sprejel v naročje svete cerkve na praznik sv. Treh Kraljev.

“Praznik sv. Treh Kraljev ali razglašanje Gospodovo se med Indijanci nad vse slovesno obhaja. Glavarji navadno na ta dan tudi pogoste svoje podložnike. To leto pa je bil praznik za naselbino Lakroa toliko pomenljivejši, ker je občina praznovala obenem spreobrnjenje zadnjih svojih občanov.

“Med službo božjo so skoraj vsi pristopili k mizi Gospodovi. Mojo pridigo v njihovem jeziku o edinozveličavni veri in o razsvetljenju malikovalcev so poslušali bolj pazljivo ko kdaj poprej. Po večernicah sem imel v istem jeziku drug nagovor in sicer o milostih svetega krsta in o dolžnosti vernikov. Potem sem slovesno krstil zadnjih deset malikovalcev. Ko sem krščeval, so peli verniki pesem o sv. krstu, kakor je bilo že omenjeno.

“Po službi božji nas je glavar vse pogostil. Miza ni bila več pogrnjena na tleh z bičevjem. Sedli smo okoli pravih miz in imeli tudi lepo snažno namizno opravo. Po skupni molitvi so zapeli pesem o sv. Treh Kraljih, glavar je pa imel primeren nagovor. S tem je bila slovesnost končana.

“Indijanci, ki so jim misijonarji prinesli luč svete vere in pravo omiko, znajo dobro ceniti srečo, katero jim daje blažilna sveta vera. Nevedne divjake in ljudožrce je spremenila v ovčice Kristusove ter utemeljila njih časno in večno srečo.”

V pismu, ki ga je napisal naslednji dan na drug naslov, omenja med drugim tudi

nekaj na splošno o napredku katolištva v Ameriki. Objavljamo tu en sam odstavek:

“Naj ob tej priliki omenim napredek sv. vere po Zedinjenih državah. Povsod stavi-jo cerkve, snujejo šole, ustanavljajo razne zavode in dobrodelne naprave. Goreči misijonarji oznanjajo evangelij divjakom z najboljšim sadom. Učeni bogoslovci branijo in zagovarjajo sveto vero in Cerkev po knjigah in časopisih v osramočenje nasprotnikov, zlasti v New Yorku in Cincinnatiju. Škofje razširjajo svoje škofije in ustanavljajo bogoslovja, da si vzgoje gorečih duhovnih pastirjev. Da, katoliška cerkev cvete v severni Ameriki, čeprav nima takih pripomočkov kot jih imajo njeni bogati nasprotniki. Ponižno moramo moliti božje usmiljenje in pripoznati roko božjo, ki nam pomaga k zmagi.

OZNANILO.

Brat Antonin, naš potovalni zastopnik bo prihodnje dni pobiral naročnino po Clevelandu in drugih naših naseljih po Ohio.

Brata priporočamo vljudni naklonjenosti naših naročnikov. Že vnaprej: hvala za vsako pomoč.

SLOVENSKA KNJIGA.

Zdaj že dolgo ni nobene slovenske knjige na našem slovensko-ameriškem trgu. Edino naši koledarji prihajajo ob novem letu v naše hiše. Naši koledarji so sedaj v vojni edine slovenske knjige. Če ti je kaj na tem, da imaš knjigo svojega jezika pri hiši, naroči si lepi “Slovenski Koledar” ki ti bo prinesel veliko veselja.

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal P. Bernard Ambrožič

(Nadaljevanje)

PETNAJSTO POGLAVJE: "RUMFORDSKA ŽUPA".

POČASI stopajoč proti fari je Tonče nehote primerjal lanski Božič na Slomu z letošnjim. Misel mu je obstala pri materi, ki jo je bil lani o Božiču zadnjikrat videl, in v tistem hipu se mu je zdel lanski Božič tisočkrat lepši. Takrat je bila mati žarišče vsega okolja in Tonče je bil kakor drobec njene vseobsegajoče osebnosti. Takrat mu ni niti na misel prišlo, da teče življenje po svoji strugi tudi brez matere. Potem je bil nenkrat tako kruto vržen iz materine varnosti — kakor mladika odsekana od debla — toda glej, znašel se je! Celo ves Slom se je znašel brez nje in ostal samosvoj!

Vseeno ga je misel na mater v grobu, kamor je bila odšla tako brez vsega slovesa, globoko prevzela. Letošnji božični Slom mu ni bil več lep. K materi mora, tam bo doma. Nič ni oprezoval ob prihodu k fari, če se kje prikaže provizor. Vase zamišljen je zavil na priljubljene grob in obstal v tihi molitvi, čeprav je le nakopičeni sneg pod skromnim križem kazal, kje rajnica v božjem miru počiva.

Po kratki molitvi za rajno se je raztresel in pogledal na svojo pot v življenje. Prejšnja nit razmišljanja se mu je vrnila kar sama od sebe. In je začutil, da stoji ob grobu drugačen kot je stal prvič, takrat v velikem tednu. Ali mu niso ti meseci prinesli neko samostojnost, ki je ni nekaj ob materinem krilu prav nič poznal? Ali se ne odpira v njem nekaj, kar mu da slutiti, da se njegova notranjost otresa otroštva in iz dečka raste mladenič? Leto brez matere je bilo čudno bogato za njegov nadaljnji razvoj. Zazdelo se mu je v hipu, da se je zanj življenje šele takrat pričelo, ko je zvedel v Celju: Mati je umrla!

Pa se je že prestrašil tega spoznanja — če ni bilo le nekako samopašno občutje? Ali ni taka misel nesinovska, ali ni črna nevhvaležnost do nje, ki mu je dala vse in želela še stokrat več dati?

"Mati, na bodite hudi! Sam ne vem, odkod vse te nekladne misli. Nehvaležen pa nikoli ne bom, Bog mi je priča in vaš tihi grob!"

Tako mu je vstajala prisega iz dna neponarejene duše. In kakor da se je zbal nove skušnjave, se je odtrgal od groba in skozi cerkev hitel v farovž. Zavedel se je, da

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI

Za dar — M. Jalovec \$3, F. Bittance 50c, J. Drasler 50c, L. Ruparcich 50c, Rt. Rev. J. Oman \$3.

Za List—Rev. M. Hiti \$10, N. N. \$5, A. Jerele 50c, K. Slogar \$, A. Oratch \$1, G. Urbas 50c, F. Krebelj 50c, Mrs. J. Laurich \$1, R. Drennik \$1.

Za semenišče, Tabernakelj, Kruh sv. Antona, študente, Slikanje in drugo — M. Princ \$1, J. Erjavec \$3, M. Šimec \$3, A. Stopar \$1, A. Sluga \$5.50, J. Kukar \$5, F. Perovšek \$2, M. Vidmar \$1, A. Smrekar \$1, L. Zlogar \$2, M. Grill \$1, A. Sustersič \$2.50, M. Elnikar \$1, Mrs. Cinco \$2, A. Nemgar 50c0, A. Nemanich \$2, J. Merhar \$2, A. Čajnar \$1, A. Zobec \$1, J. Šmrdel \$7, F. Čerar \$1, L. Kralj \$1, F. Jalovec \$3, A. Bredan \$1, J. Lužar \$5, M. Koren \$2, A. Oratch \$2, A. Moonich \$2, M. Bezeg 50c, M. Tekavec \$2, J. Sintich \$2, J. Ponikvar \$9, M. Knes \$1, A. Miklavčič \$1, A. Zupančič \$5, N. N. \$2, L. Izanec \$2, A. Perušek \$1, J. Ancel \$2.50, J. Lavrič 75c, F. Bresnick \$5, J. Rončevich \$1, A. Nemgar \$1, M. Bambich \$1, M. Jereb \$1, A. Zobec \$3, L. Ruparcich 75c, T. Zdešar \$1, M. Levstik \$1, F. Struna 50c, F. Sternisha 50c J. Novak Sr. \$5, V. Belec \$5, A. Artač \$2, J. Novak \$5, J. Pintar 50c, J. Robert \$2, C. Andren \$2.50, M. Matkovich 50c, A. Jerele \$1, M. Koshmerl 50c, A. Perušek \$1, K. Bartol \$1, L. Meshnig

nastopi v njegovem božičevanju novo poglavje, ko se bo s provizorjem srečal. In že mu je bilo spet živo v spominu, kar je bil pravkar na Slomu slišal o duhovnem pastirju. Dojem, ki se ga je bil polotil ob materinem grobu, je stopil v ozadje in napravil prostor za novo občutje. In to je bil nagoni ponos na moža, ki je bil dijakovemu srcu najbližji, pa je bilo njegovo ime vsem na jeziku. Ves se je predal temu občutju in kakor je bil malo prej sanjal, da je sam ves drugačen, tako si je tudi Prašnikarja drugačnega mislil. Stopil je v farovž in se ob vratih srečal s provizorjem.

Vesele praznike, gospod, in iskrene čestitke na ogromnem uspehu vašega dela!"

Sam se je začudil, odkod so mu tako visoke besede prišle. In nič manj se ni začudil, ko se je v hipu zalotil, da stoji pred svojim preprostim provizorjem kot kavalir pred gospoščino, ki ji hoče napraviti predpisan poklon. Neugodno mu je odjeknilo v duši, ko je zaslišal, da sta mu peti udarili skupaj.

Provizor je stal pred njim kot pred nenadno zagonetko. Na obličju se mu je pojavil izraz, ki je kazal silno iznenadenje, pol ugodno in pol neugodno. Nasmehnil se je, ali vsaj tako je hotel, pa se mu je ves obraz čudno nakremžil. Nekaj porogljivega je bilo v tistem nasmešku. Pa še ta je skoraj tako naglo izginil kot se je hipno pojavil. Nekaj trpljenju podobnega je prepreglo možka lica duhovnemu in Tonče je zardel sam pred seboj. Začutil je, da si nista domača.

"Deo gratias, Deo gratias!" je dahnil provizor in potegnil dijaka od vrat. Znasel se je. In dijak se je zavedel, da si je bil nalezal ponarejenosti, ki je samo od zunaj dahnila vanj, ni pa zrasla iz njega.

Provizor ga je objel, pa karajoče pohvalil:

"Ponarejen mi ne hodi pred oči, dečko, da veš! Pred profesorji in razno gospoščino le nastopaj tako, med nama ne sme biti takih gladkih oblik. No, hvala Bogu, hvala Bogu! Izgladili so te pač tam doli v Celju, saj to ni nič napak. Med gospodo si se zagozdil in se boš še. Kako naj bi bilo drugače. Meni pa tak kar nič ne ugajaš."

Tonče je bil ponižan do tal. Rdel je, pa ni našel besede.

"Samo še besedo o tem," je rekel provizor, sam v zadregi, "da do konca izrečem, ko sva ravno pri tem. Rajni materi ne bi ti nikoli tako gosposko govoril. Če bi, bi se revica začutila tujko pred tabo . . ."

Tonče je proseče pogledal, nato se je sklonil v tla.

"Samo še besedo, potem bo konec te muke. Viš, ponarejamo se tudi, ko si čestitamo na raznih uspehih. Vse to je božje. Če si videl mimogrede kaj vrednega na Slomu, vse to je Bog dal. Bodimo preprosti in ne napihujmo

\$1, F. Witchet \$2, M. Ušnik \$1, M. Bulich \$1, B. Mihelich \$1, Mr. Kahlenberg \$1, A. Pipan 50c, M. Prostor 50c, J. Dier \$3, F. Ivančič \$5, J. M. Jevnik \$2, I. Repeš \$4, J. Korian \$31.75, M. Shnelar \$2, F. Kovačič \$1, F. Levstik \$2.50, J. Petkovšek \$5, F. Prosnik \$2, A. Ellenich \$3, Laurich Druž. \$5, P. Laurich \$2, R. Čič \$1, Mrs. J. Kregul \$1, Mrs. H. Maren \$1, Mrs. A. Setničar \$2, Mrs. J. Pugel \$1, Mrs. S. Ritlop \$2.50, J. Rosam \$1, Mrs. J. Novak 40c, A. Setnikar \$1, J. Barrett \$10, Jalovec \$10, Vauri \$5, Kastrola \$10.

Za lučke — A. Gale \$1, F. Mesojedec \$1, R. Vičič 50c, A. Wolf 50c, F. Kovačič \$1, M. Koželj \$1, M. Študel 36c, J. Žgajnar 50c, M. Jordan 50c, L. Markovič \$1, M. Janekovich \$2, H. Dolinar \$2, J. Hočevnar \$1, R. Bahor 25c, M. Pogoreltz \$1, D. Riems \$1, M. Volkar 50c, Mrs. Benedict \$1, M. Pekol \$1, M. Rapotec \$1, R. Kočevnar \$1, F. Pogačnik \$1, F. Kastigar \$1, F. Plautz \$1, M. Marosh \$1, A. Plemel 25c, J. Mramor \$5, F. Hren 54c, Mrs. Jirekovsky \$2, J. Vidmar 50c, P. Strnad 50c, B. Malnar \$1, K. Starec \$1, J. Zrnec \$1, M. Gornik \$1, J. Gruden \$10, T. Bevec \$1, B. Gerzin 50c, F. Ulčar \$1, J. Pajih \$2, L. Jeruč \$1, J. Česar \$1, K. Kosmatin \$1, T. Archul \$1, M. Tekavec \$1, M. Kotze \$1, M. Pogačnik \$1, M. Krašovec \$1, M. Zavernik \$1, S. Pogačnik 12c, A. Orehek \$1, J. Bojanc \$1, J. Hočevnar \$1, F. Kovačič \$1, A. Zupančič \$1, T. Slavič \$1.50, N. N. \$2, J.

se nič. Ali si gledal siromake, ki hodijo jest rumfordsko župo? Kdo se med njimi navdušuje za spremembe na Slomu? Vidijo vse, kot ti vidiš in jaz, pa molče. Pospravijo župo, pa gredo in pridejo spet. Nikomur nič ne čestitajo, še z zahvalo niso preveč radodarni. Kakor da imajo do vsega pravico in ne za mrvico več. In imajo popolnoma prav. Njihova pravica je pa naša dolžnost.”

Tonče je rdel, da ga je žgalo. Tudi provizorju je bilo dovolj. Z obema rokama je prijel dijaka za rame in ga stresel, da mu je dvignil obraz. In se mu je dobrohotno nasmehnil.

“Nič ne maraj, fant moj, saj veš, da so me pridigati naučili. Tebe pa še bodo, če Bog da. Zdaj pa bodi, kot da si prvič iz Celja prišel in si še vseskozi naš. V kuhinjo stopi, da ti da gospodinja požirek, kot se spodobi. Popotnik ima svoje pravice.”

Potisnil ga je na hodnik in v kuhinjo, pa je odšel po svojih opravkih. Dijak se je v družbi materinske starke globoko oddahnil in se otresel zadrege. Pripovedovati je moral, kako je prišel, kako dolgo je hodil, kako se mu v Celju godi, kdaj zopet odide. Vse se je pomešalo v njem v neko neznano neugodje, ki bi mu imena ne vedel. Če bi mu dobra starka pustila časa za globok premislek, bi mu bilo morda stopilo jasno v zavest, da je življenje brez matere vendarle — vagana reč.

Tudi provizor ni takoj našel vsega svojega navadnega ravnovesja. Po nepreračunljivi duševni zagonetki mu je šla misel na Slom in se je ustavila ob Marku Slomšaku. Brez tega moža — ali bi imeli Ponikovci toliko rumfordske župe?

Kako da se je Marko tako močno odločil? Je že res, globoko veren mož je in kajpada misli na božjo plačilo. Ali je pa v tem tudi prav ves odgovor? Ali žene moža zgolj ljubezen do bližnjega, ki iz Božje ljubezni izvira?

Provizor je pomislil na nauk bogoslovja, da milost na naravo svoje poslopje pozida. Po naravi je bil Marko pripravno orodje za milost in za velika dela pred Bogom, ko pride poziv tam od zgoraj. In se niti sam prav ne zaveda, da bi se moral s svojim delom zgolj Bogu samemu vdinjati.

Gospodar Sloma je bil ves zakoreninjen v Slom. Nikoli mu ni prišlo na misel, kako bi živel, če bi mu Slom kako ušel. Ni se zbal zanj, ko je prišlo nad vso deželno leto poskušnje. Nagonsko je pa vendarle čutil, da bo trpel tudi Slom, če trpi cela dežela. Z lajšanjem splošne bede je mož komaj zavedno svoj Slom reševal. Vedel pa je, da je Slom in vse ž njim v rokah Gospodarja nad vsemi. Tedaj je bila služba Slomu in lajšanje splošne stiske ljudi tudi služba Bogu.

Takole je Prašnikar svojega Marka presodil. In je

Hočevar \$1, A. Conte 50c, A. Pelčič 50c F. Kastigar \$1, R. Jartač \$1, J. Pucel \$1, J. Habjan \$1, A. Bezlaj \$1, M. Bambich \$3, L. Ruparčič 25c, L. Baraga \$10, T. Zdešar \$1, M. Marolt \$1, F. Sternisha \$1, T. Terselič 50c, F. Winkler 50c, F. Rebol \$5, M. Perušek \$1, L. Markovič \$1, M. Tersar 50c, F. Petrovčič 50c, P. Ožbolt \$1, J. Grimlich 50c, J. Zužek \$1, J. Vincos 50c, M. Koshmerl 50c, F. Kočjancich 50c, M. Zamerinik \$1, K. Bartol \$1, A. Suhadolnik \$1, Mr. A. Šircelj \$3, M. Perušek \$1, J. Zaman \$1, F. Berce \$1, M. Laurencig \$1, H. Rosman 50c, A. Zadnik \$1, A. Tomažič 10c, J. Korian \$5, J. Fugina \$1, A. Berus \$2, F. Lupšina \$2, L. Jevc \$5, M. Žagar \$2, J. Budan 50c, Mrs. Gombach \$2, F. Kernc 50c, J. Russ \$1, A. Resetič 50c, J. Kristofelc 50c, Mrs. L. Markevič \$1, J. Ancel \$1, Mrs. J. Vidmar 50c, P. Vesel \$2, Mrs. Madronich \$1, J. Repar \$1, A. Ooratch \$1, F. Gerchman \$1, A. Bergoch \$1, F. Jevc \$5, Mrs. D. Reems \$1, J. Hočevar \$1, A. Zadnik \$5, Mrs. A. Setničar \$1, Mrs. J. Pucel \$1, A. Kutnar \$1, Mrs. Mr. Centa \$1, Mrs. J. Novak \$1.10.

Za Apostolat — J. Ray \$20, A. Kerzich \$20, E. Oven \$10, A. Mlakar \$10, F. Oražem \$10, F. Tolar \$10, U. Znidarsich \$10, M. Klobuchar \$10, A. Skrinar \$10, F. Skul \$10, T. Zdešar \$10, Mrs. Sterle \$10, F. Sternisha 50c, B. Mariella \$10, C. Andren \$2, M. Petrich \$10, K. Segon \$10, J. Skufca \$10, M.

zahvalil Boga, da za dobro sprejme, kar more naravno dober človek k svoji nadnaravi prispevati, čeprav napol nezavedno.

Na pravkaršnje srečanje s Tončem, ki mu je povzročilo trenutno dušno nesklanost, ni nič več mislil. In ko sta se pozneje spet videla, je bilo med njima vse kakor vedno doslej. Bila sta si oče in sin, bi rekel, če bi ne vedel, da je bila Prašnikarjeva naloga že leto in dan — biti fantu za mater . . .

* * *

Na Slomu samem je pa ostalo čez praznike kakor je bilo ob dijakovem prihodu v soboto. Z nikomer se ni zblížal v prijazni domačnosti in prisrčnosti kot poprej, čeravno je bil vsak dan na Slomu. "Velika sprememba" na Slomu je vladala dalje. Očetu Marku ni prišel na misel Nežin pas s Kalobja in deklica sama je pozabila na svojo obljubo, da ga bo vedno nosila, kadar bo Tonče doma. Zdelo se je, da imajo dijaka na Slomu bolj za dobrodošlega gosta ko domačina. Vendar je tudi Tonče sprejel to spremembo kot za samo po sebi umevno in ni o njej globlje razmišljal.

Na dan sv. Janeza, ko je Tonče že snoval svojo zopetno pot proti Celju, je planil v farovz "šentjurski padar" in prinesel razburljivo novico. Razburljiva je bila v prvi vrsti zato, ker je bil sam tako silno razburjen. Namesto pozdrava je mahal z desnico, v kateri je držal črno vezano knjigo in jo kazal provizorju kot živ dokaz svojega zmagošlavja.

"Pa sem jo vendar zasačil in tu jo imate! Že dolgo sem ji bil na sledu, pa mi veter ni hotel zapihati v pravo smer. Danes sem imel srečo."

Provizor je pozorno pogledal in Tonče je ves radoveden pristopil.

(Dalje prihodnjič.)

Umrli so sledeči naročniki:	
Julia Adamič, Cleveland, O.	Frank Dokl, Milwaukee, Wis.
Gradishar, So. Chicago, Ill.	Louis Judnič, Cleveland, O.
Mrs. M. A. Hegler, McKinley, Minn.	Frank Lesar, Willard, Wis.
Helen Slabič, Gladwin, Mich.	Frank Fintz, Denver, Colo.
Mary Pluth, CleElum, Wash.	Mike Urbančič, Joliet, Ill.
John Koporec, Milwaukee, Wis.	Mrs. Mary Perko, Willard, Wis.
Mary Mramor, Pueblo, Colo.	Louis Rigler, Cleveland, O.
Agnes Dobravec, Kansas.	Rose Zgone, Euclid, Ohio.
Mrs. Ana Judnich, Detroit, Mich.	John Merlak, No. Chicago, Ill.
	Valentin Jeraš, Willard, Wis.

Markovich \$10, F. Glach \$10, C. Stukel \$10, M. Kodrič \$4, Mrs. Papež \$2, J. Leskovitz \$10, J. Meglen \$10, Mr. J. Adamič \$10, A. Zadnik \$10.

Za Baragovo Zvezo — M. Haffner \$1, C. Kovačič \$5, F. Bresnik \$5, J. Rončevich \$1, J. Novak \$5, M. Hočevar \$2, J. Vančos 50c, F. Ivančič \$5, M. Klemenc \$1.

Za Molitveno Fronto — A. Plemel \$1, C. Križe \$10, J. Kirn \$5.

Za Stari kraj — M. Vidmar \$5, A. Domitrovich \$5.

Za molitve in november-ske maše — M. Modrian \$5, M. Levstik \$1, F. Kerkoč \$2, D. Ferra \$1.50, A. Grandlič \$2, B. Žagar \$2, M. Kapsch \$2, J. Kokal \$1, A. Stiglitz \$1, H. Breski \$2, A. Madrič \$1, F. Brancel \$2, J. Hrovat \$1, F. Vidmar \$3, A. Pipan \$4, T. Ogrinc \$4, L. Bozzich \$2, J. Zabukovec \$1, B. Omahne 50c, J. Muhič \$10, C. Boncha \$2, M. Gregorich \$1, L. Dolinšek \$3, T. Glatz \$1, J. Kolence \$1, U. Ambrose \$1, J. Smrekar \$1, A. Nosse \$1, A. Hočevar \$8, J. Muster \$1, T. Panion \$1, F. Pajk \$3.50, B. Sedmak \$1, A. Sporčich \$1, F. Gregorich \$2, G. Gregorič \$2, F. Zore \$4, M. Koporec \$2, A. Rom \$2, C. Vrasich \$1, A. Butkovich \$1, C. Marolt \$3, J. Kobal \$1, M. Logar \$1, J. Legan \$1, F. Slak \$1, A. Zokal \$5, J. Makovič \$1, Žerdin Novak \$4, M. Janes \$1, M. Zupančič \$3, F. Baraga \$3, M. Mihelič \$2, J. Velich \$6,

F. Ivančič \$5, J. Plut \$1, P. tSimač \$1, M. Kutin \$1, F. Augustine \$1, Mrs. Schiffler \$1, J. Hozian \$5, F. Košir \$2, T. Lozier \$2, J. Leskovec \$1.50, A. Možina \$2, A. Jaksetič \$4, M. Sterk \$2, T. Grum \$3, M. Svete \$2, R. Verbich \$1, A. Gregorač \$3, F. Longar \$3, H. Ošaben \$1, F. Turk \$1, A. Retelj \$1, C. Traven \$2, J. Horvat \$3, F. Štibler \$1, J. Persin \$1.50, J. Sasek 50c, A. Ferenchak \$1.80, J. Knauss \$1, F. Škubic \$1, U. Ivšek \$1, F. Mivšek \$5, J. Gerbeck \$1, M. Golobich \$2, M. čekada \$2, M. Žagar \$4, R. Stančar \$1, M. Vilar \$2, J. Rončevich \$2, A. Košir \$1, P. Zefrin \$1, J. Vidergar \$3, A. Sluga \$1, M. Zaletel \$5, M. Artach \$1, A. Judnich \$1, J. Volf \$1, M. Gerbec \$1, R. Ujčič \$5, J. Ozanič \$2, M. Zičkar \$5, A. Ribnikar \$1, J. Kukar \$10, A. Sunja \$1, F. Janezich \$2, M. Perse \$2, Mrs. Drasler \$1, M. Rakun \$3, A. Baselj \$2, F. Francelj \$9, M. Lovšin \$2, M. Vidmar \$1, R. Novak \$1, J. Strojjan \$2, H. Pelich \$5, J. Kosarog \$2, C. Smrekar \$1, J. Judnič \$5, J. Kocjančič \$3, A. Cherne \$1, J. Ray \$3, F. Valentinčič \$2, J. Husich \$2, M. Meglič \$3, A. Muren \$5, G. Urbas \$5, N. N. \$2.50, J. Beljan \$1, J. Kočin \$4, T. Peterlin \$1, F. Hochevar \$2, M. Stukel \$1, J. Kervin \$1, J. Tomazin \$3, J. Žgajnar \$1, F. Udovich \$1, A. Kodrich \$2, R. Kenik \$2, M. Roseman \$1, J. Serič \$2, J. Pintar \$1, A. Ellenich \$2, A. Udovich \$1, J. Korian \$4, J. Kochevar \$1, M. Brezar \$1, M. Matkovich \$1, F. Jer-

sin \$1, C. Pristopec \$3, F. Oblak \$2.50, M. Klun \$5, F. Meglin \$1, A. Berus \$1, F. Boltey 50c, H. Maren \$2, L. Kovach \$1, M. Korenchan \$2, F. Drobnič \$1.25, I. Svet \$5, F. Lascar \$2, J. Gradišar \$1, J. Prišel \$3, B. Trstenjak \$5, J. Zalar \$2, M. Draz \$4, F. Petrič \$4, C. Opalek \$3, T. Zdešar \$8, F. Skolaris \$2, A. Hudales \$2, L. Kraus \$5, A. Klančar \$2, K. Kral \$3, T. Glavič \$1, C. Bojc \$4, T. Stariha \$1, J. Zakrajšek \$5, M. Balkovatz \$1, F. Korevec \$2, M. Grezeta \$5, K. Kastelech \$3, U. Kerzišnik \$1, M. Pančar \$4, R. Bahor \$3, J. Šimec \$2, J. Gombač \$2, A. Boldin \$1, M. Haffner \$1, M. Hrovat \$10, A. Miller \$1, J. Benkshe \$1, F. Siska \$1, F. Jerminc 50c, S. Frankovič \$2, D. Riems \$1, F. Bečjan \$1, M. Pogon \$1, M. Komp \$3, A. Susteršič \$1, M. Lavtizar \$4, A. Lesca \$2, M. Elnikar \$1, T. Sterling \$2, I. Trunkel \$1, A. Brula \$1, J. Bradach \$5, M. Planinšek \$2, Mrs. Benedict \$2, A. Pintar \$1, F. Straus \$2, M. Gerbeck \$1, M. Tursič \$3, A. Coff \$1, M. Pekol \$4, M. Markovich \$1.50, J. Smrekar \$1, R. Ušenick \$2, J. Ferlič \$5, J. Volk \$2, M. Brtchie \$1, M. Koshmerl \$2, A. Nemgar \$1, J. Sustarsič \$1, J. Zorko \$2, R. Simenc \$2, M. Blaj \$2, J. Plautz \$1, A. Perman \$2, M. Flajnik \$9, J. Florjance \$2, M. Sajovec \$5, K. Ložar \$3, T. Trobentar \$5, A. Jerman \$1, M. Pančur \$2, F. Pirs \$5, K. Judnich \$3, K. Radež \$2, F. Pogačnik \$5, A. Nemanich \$3, I. Babič \$3, M. Dolinšek \$4, K. Petrov-

čich \$3, J. Anziček \$5, C. Bizal \$1, A. Debevc \$1, L. Lindič \$4, A. Vene \$2, J. Merhar \$1, F. Stokar \$2, A. Zeller \$1, T. Mozich \$5, M. Trinko \$3, M. Rafold \$1, F. Iltz \$1, T. Rolich \$2, F. Ošaben \$7, M. Levar \$2, A. Krulc \$1, J. Tomsič \$4, R. Glavan \$4, H. Stutts \$1, J. Pazel 20c, R. Kaučič \$3, U. Strubel \$2, A. Rosa \$2, N. Grdun \$1, M. Lesjak \$2, M. Florijan \$2, M. Francel \$2, A. Gollop \$2, J. Sustarsič \$1, M. Jalovec \$3, F. Pirman \$3, M. Jasnar \$1, J. Sterle \$2, A. Vahčič \$2, A. Zobec \$1, L. Troha \$5, M. Marosh \$1, M. Gombach \$2, M. Prinčič \$5, J. Škufca \$3, J. Jager \$5, J. Krek \$4, M. Brodnik \$1, F. Bachnik \$4, Miss Štukel \$5, M. Safran \$1, M. Jarnevič \$3, G. Matelič \$1, M. Jalovec \$5, F. Čerar \$1, F. Vehar \$2, M. Dreshar \$3, I. Zamer-
 nik \$2, A. Anžur \$3, H. Weber \$2, J. Paulin \$2, T. Perger \$2, L. Kralj \$2, A. Krall \$1, H. Podpavec \$2, K. Germovšek \$8, M. Lužar 50c, M. Smrekar \$10, B. Gornik \$4, P. Braidich \$1, M. Pugel \$1, J. Patrick \$1, M. Knaus \$2, A. Tomazič \$1, G. Štephan \$5, F. Jalovec \$2, J. Fraus \$2, A. P. Domitrovich \$1, M. Bilthaver \$2, M. Težak \$1, M. Hoge \$1, L. Pylick \$2, F. Gornik \$1, M. Vogrič \$4, M. Strančer \$2, A. Arko \$1, J. Puhek \$1, C. Mrežar \$2, A. Grum \$1, F. Škulj \$1, M. Lepoglavšek \$10, E. Komin \$5, J. Jerin \$2, A. Hochevar \$5, M. Sustarsič \$5, M. Bizal \$1.50, A. Grdanc \$5, C. Bohinc \$1, J. Mohar \$2, A. Al-
 duk \$1, F. Križnik \$5, R.

Glazar \$5, A. Urich \$1, K. Warske \$1, F. Roitz \$1, F. Hren \$1, M. Zabukovec \$3, A. Kahlenberg \$1, K. Šubic \$2.50, R. Šteffanac, \$1, A. Stimetc \$2, M. Šnedic \$5, A. Mednešček \$1, J. Habjan \$2, A. Kness \$5, B. Uratovec \$2, J. Tomač \$1, J. Hiti \$1, Mrs. Jirekovsky \$1, A. Turk \$1, F. Derovšek \$2, J. Koren \$5, J. Okorn \$1, A. Palcher \$1, J. Janezič \$1, M. šenica \$5, A. Krall \$4, F. Mikolich \$2, F. Moskrič \$1, F. Perme \$2, M. Babich \$2, J. Trampuš \$2, J. Bregar \$2, P. Strnad \$1, M. Sodec \$1, M. Pavlesič \$7, E. Križman \$3, M. Erjavec \$3, B. Ribarič \$1, F. Russ \$1, M. Habjan \$1, M. Barle \$1, F. Hodnik \$2, B. Malnar \$2, M. Gaspič \$1, I. Martinčič \$5.50, J. Godec \$1, M. Novasels \$3, M. Kurent \$2, A. Nemeč \$5, J. Kirn \$2, M. Polutnik \$1, J. Arko \$1, M. Visček \$2, F. Gril \$3, F. Pirc \$2, J. Slogar \$1, M. Brezar \$2, M. Krance \$2, J. Boldin \$3, A. Slanc \$3, A. Zagorc \$1, J. Petkovsek \$2, G. Seliškar \$2, M. Starc \$2, T. Škerjanc \$1, M. Nemanich \$2, M. Bozich \$1, M. Strbenc \$1, M. Krašovec \$1, J. Gruden \$1, M. Troja \$1, A. Petrič \$2, J. Sever \$3, A. Pelko \$5, M. Deklava \$4, M. Omerzel \$2, M. Koren \$2, T. Koleto \$1.33, J. Plut \$2, A. Anzelc \$1, M. Kobe \$1, F. Oražem \$1, M. Habič \$5, C. Pobega \$1, M. Vidmar \$1, F. Snyder \$3, A. švigel \$2, A. Klemenčič \$1, F. Skok \$1, A. Udovich \$1, A. Oratch \$1, V. Ruppe \$2, A. Zaman \$2, A. Mlinar \$2, M. Petelin \$1, J. Jakša \$3, F. Habjan \$1, A. Tomsič \$2, A. Jerele \$5, J. Keržan \$2, Mrs. Setničar \$3, A. Springer \$2, M. Grimsič \$3, V. Kurent \$4, F. Kenik \$5, J. Jaksič \$1, M. Laus \$2, F. Ošaben \$1, J. Rosam \$2, J. Jelenčič \$1, M. Shnelar \$4, K. Toporiš \$2, M. Pevič \$1, R. Francel \$1, J. Potočnik \$1, L. Rožman \$4, A. Lokanc \$3, J. Kerzmar \$4, M. Stiglitz \$3, J. Samich \$1, H. Nachtigal \$1, K. Brunecy \$2, J. Porc \$5, I. Pervanje \$1, J. Barbarich \$1, A. Klopčič \$3, F. Krebelj \$4, A. Antolich \$2, L. Ruparčich \$1, F. Gričar \$1, K. Triller \$2, M. Kittek \$1, M. Hribar \$4, J. Selan \$3, A. Pluth \$4, L. Jeruč \$2, J. Medved \$1, M. Burkatt \$1, M. Hotujec \$5, L. Verbeck \$1, F. Slapnikar \$2, D. Drmes \$3, F. Gerchman \$3, J. Fajfar \$2, J. Praprotnik \$1, J. Schier \$4, A. Kure \$1, L. Zaletel \$2, A. Urbanc \$2, J. Meserko \$1, R. Mance \$1, J. Hrovat \$1, A. Stepanich \$1, C. Smolich \$2, J. Česar \$1, J. Troja \$2, Mrs. Stariha \$2, J. Leskovec \$3, F. Urh \$1, A. Preložnik \$1, J. Pritekel \$2, M. Hochevar \$5, A. Gradishar \$1, C. Steblaj \$1, A. Strniša \$4, M. Zelle \$1, P. Vesel \$2, S. Jenko \$4, M. Hegler \$3, C. Zajec \$2, F. Sadar \$2, J. Jelenc \$1, A. Jordan \$2, F. Kastelo \$2, M. Bezeg \$3, R. Pozlep \$1, B. Notar \$5, U. Taučar \$1, K. Kosmatin \$1, T. Archul \$2, R. šabec \$2, M. Toleni \$1, M. Tekavec \$1, M. Kotze \$3, F. Marencha \$2, A. Ferenchak \$1, M. Wretsehka \$5, J. Budan \$4, H. Laurich \$6, U. Tratnik \$2, M. Gorišek \$1, A. Majerle \$1, F. Majerle \$2, J. Perla \$3, K. Mihelich \$10, F. Peterko \$1, F. Zajc \$2, M. Schmitt \$1, J. Toplikar \$1, J. Oblak \$5, G. Meterc \$2, C. Fischer \$5, J. Sintich \$1.50, H. Thoren \$2, C. Pavlič \$2, J. Russ \$1, J. Mrak \$2, F. Lupšina \$6, A. Orehek \$1, A. Novosel \$1, T. Derchar \$1, J. Furlan \$1, J. Somrak \$4, J. Champa \$5, A. Koprivnik \$1, M. Puchar \$1, M. Lovko \$1, F. švegel \$5, M. Avsec \$2, C. Remec \$2, J. Ponikvar \$5, M. Oblak \$2, M. Ropret \$1, J. Dobrave \$15, I. Brozič \$2, F. Petrich \$1, R. Klemenčič \$2, F. Rebol \$2, M. Knes \$3, J. Trost \$5, F. Novak \$1.57, P. Podgornik \$1.50, A. Habjan \$1, C. Mihelich \$1, J. Chacata \$2, G. Gradisher \$1, F. Kokal \$1, J. Per \$2, F. Jeran \$2, H. Kraučur \$1, A. Molek \$3, J. Strunge \$5, J. Traiber \$4, M. Gregal \$1, M. Stariha 50c, A. Okoliš \$1, A. Gašpar \$4, A. Doles \$2, M. Ostanek \$1.50, N. N. \$5, A. Grahek \$1, A. Žagar \$1, T. Pavlič \$2, A. Brankovich \$3, J. Ancel \$1.50, F. Balkovec \$2, F. Deželan \$10, A. Muha \$3, A. Prijatelj \$1, A. Komlanc \$5, A. Obolnar \$1, H. Somrak \$1, M. Kremesec \$2, M. Čiuhha \$1, M. Vrček \$1, M. Papež \$1, F. Zimmerman \$1, J. Marley \$1, T. Sauli \$4, A. Židar \$1.50, B. Pirnat \$2, A. Brezovsek \$2, M. Konečnik \$1.50, K. Kučar \$2, A. Mlakar \$2.50, A. švigel \$6.50, R. Koporc \$2, U. Rovšek \$2, K. Siter \$6.50, J. Adamič \$1, M. Stimac \$1, M.F. Kobal \$2.50, L. Ruparčich 50c, U. Ambrose \$1.

Za sv. maše — U. Črnkovich \$2, F. Komel \$6, M. Simonšek \$2, K. Poppish \$3, M. Valpatič \$5, F. Grill \$2, Mrs. Škull \$1, M. Grahek \$1, A. Malovasič \$2, J. Savorn \$16, L. Cendon \$4, F. Štergar \$6, M. Simec \$5, J. Barbes \$10, A. Wolf \$1, A. Stopar \$5, J. Sasek \$1, E. Gilna \$1, J. Knauss \$4, F. Kovačič \$2, A. Tome \$1, A. Sluga \$17.50, T. Lužar \$2, R. Ujčić \$1, T. Bevc \$5, F. Perovšek \$10, M. Tanko \$1, M. Vidmar \$3, T. Gorjanc \$2, A. Chrene \$2, M. Prasnkar \$2, A. Smrekar \$1, J. Kočin \$1, J. Kervin \$4.50, J. Pintar \$1, L. Markovič \$2, L. Simone-lič \$5, M. Brezar \$2, M. Jan-kovich \$12, C. Pristopec \$1, H. Dolinar \$13, M. Perušek \$5, M. Meznarič \$3, F. Boltey \$1, M. Krainz \$1, M. Draz \$1, T. Troha \$3, J. Bratush \$3, J. Gombač \$1, M. Pogoreltz \$2, D. Riems \$2, M. Oblak \$2, M. Komp \$1, M. Sajovic \$10, J. Bradach \$5, J. Judnich \$5, M. Tursič \$2, M. Markovich \$1, M. Drobnych \$1, F. Juvančič \$4, B. Evans \$3, F. Zadnik \$1, M. Rapotec \$1, R. Kočevar \$1, M. Škubic \$1, M. Šebenik \$3, F. Bojanc \$4, A. Francis-kovič \$1, J. Perme \$1, F. Stegu \$3, A. Zeller \$1, M. Selan \$2, R. Glavan \$1, A. Čajnar \$1, I. Kirn \$4, A. Masel \$8, G. Močivnik \$1, M. Stupar \$5, M. Hrastar \$1, M. Marosh \$2, J. Škufca \$2, R. Markel \$2, Mrs. Kobilšek \$2, L. Raddell \$5, M. Jalovec \$10, A. Znidarsič \$2, J. Šmr-del \$6, F. Kukman \$5, A. Česnik \$10, A. Plemel \$1, M. Fortuna \$5, S. Durich \$1, A. Tomazich \$2, M. Spehar \$2, A. P. Domitrovich \$4, A. Glinšek \$2, F. Horvat \$2, R. Adamich \$2, J. Urbančič \$2, M. Boldin \$2, F. Križnik \$5, A. Osvald \$2, F. Derovšek \$3, L. Rupert \$2, M. Švigelj \$2, H. Maren \$1, M. Zupan-čič \$6, M. Dragan \$5, M. Sklander \$3, M. Barbish \$2, J. Mihelich \$5, M. Polutnik \$1, K. Starec \$3, A. Dežman \$1, K. Česar \$2, K. Šavnik \$5, K. Lovrin \$5, Mr. Lavšin \$2, M. Struna \$4, A. Bredan \$5, M. Peterlin \$1, J. Zrnec \$4, M. Brozinič \$3, F. Suhadolnik \$3, J. Brezič \$2, G. Šeliskar \$1, J. Lužar \$5, A. Zadnik \$3, L. Kastelec \$5, J. Pekol \$2, J. Tomažin \$2, A. Anzelc \$1.50, Kuhel Fam. \$5, T. Bevec \$1, B. Geržin \$3, J. Vesel \$5, M. Petelin \$4, A. Tomsič \$2, Mrs. Setničar \$2, M. Laus \$1, M. Koprivec \$8, J. Černel \$1, J. Kerz-nar \$5, F. Ulčar \$1, J. Pajik \$3, C. Kovačič \$2, M. Marinich \$2, L. Zaletel \$2, M. Mahkovec \$10, A. Gradishar \$1, A. Peters \$1, J. Jaklič \$7, M. Hegler \$1, J. Hočevar \$2, A. Moonich \$3, M. Bezeg \$2, R. Pozlep \$1, J. Cankar \$1, K. Kosmatin \$2, A. Blachart \$2, M. Lužnar \$4, M. Tekavec \$2, M. Kotze \$1, M. Pogačnik \$4, M. Lautar \$2, M. Skerl \$8, R. Serazin \$4, M. Gorišek \$2, M. Stušek \$2, M. Krašovec \$9, J. Perla \$1, L. Fon \$5, M. Zavernik \$4, C. Govednik \$2, S. Pogornik \$3, A. Orehek \$2, C. Križe \$5, M. Slobodnik \$1, M. Stefanich \$2, J. Perušek \$1, J. Bo-janc \$2, J. Sega \$1, M. Ropret \$2, J. Hočevar \$3, M. Spehar \$20, F. Petrich \$4, C. Smrekar \$2, A. Možina \$2, M. Vastalo \$2, J. Champa \$2, F. Martinčič \$2, M. Kotze \$2, C. Mihelich \$1, L. Verhovec \$5, Mrs. F. Selak \$6, F. Kovačič \$1, J. Poto- kar \$2, J. Marolt \$3, B. Strmec \$2, M. Kofal \$5, J. Šu-ster \$1, M. Stariha \$2, C. Bo- kal \$2, F. Jarc \$1, N. Gustin \$3, A. Grahek \$1, J. Koprivetz \$5, C. Klaus \$10, A. Ba- raga \$2, J. Lavrič \$1, U. No- vak \$1, A. Duben \$7, A. M. Hočevar \$3, M. Nose \$5, N. Haffnar \$3, J. Turk \$9, A. Zupančich \$1, J. Brence \$2, J. Bokar \$1, M. Zerovnik \$2, M. Moskon \$5, A. Brozovich \$2, F. Govze \$1, F. Kastigar \$1, A. Pakiž \$2, J. Sladich \$1, F. Horvath \$5, J. Gosak \$1, M. Šivec \$1, E. Smolich \$3, K. Berdice \$1, P. Pod- gornik \$1, A. Kožel \$1, U. Znidarsich \$1, J. Nartnick \$10, R. Jartač \$2, Papish Fam. \$4, W. Vertin \$5, M. Vidmar \$5, M. Brtchie \$2, J. Pucel \$1, M. Oberstar \$2, A. Tomazič \$2, A. Levar \$10, A. Jerman \$1, J. Habjan \$2, J. Slabič \$12, J. Zadnik \$5, J. Ray \$1, P. Hozian \$1, M. Stimetz \$1, F. Frajnc \$10, E. Gilna \$1, A. Krek \$3, H. Zo- re \$1, F. Hochevar \$3, F. Rainer \$2, J. Oblak \$3, M. Steinar \$5, A. Stefanič \$1, M. Bambich \$1, M. Jereb \$1, A. Zobec \$2, F. Stonich \$5, I. Koželj \$2, M. Urbas \$1, E. Janezič \$2, Mrs. Krebelj \$1, U. Ambrose \$1, Mrs. L. Boz- zich \$2, M. Levstik \$1, F. Sternisha \$3, J. Steblaj \$1, M. Hudolin \$2, A. Zamesky \$3, A. Potochar \$3, F. Rebol \$2, A. Polis \$1, L. Erlach \$1, G. Raly \$8, F. Fink \$5, L. Markovec \$5, M. Tersar \$1,

I. Repp \$2, F. Japel \$5, A. Jesenovec \$1, F. Zorc \$2, F. Petrovich \$1, T. Umek \$1, V. Umek \$1, F. Čepon \$13, Mrs. Furlan \$1, P. Ožbolt \$1, J. Stark \$5, J. Zužek \$6, M. Stefanich \$1, M. Shercel \$1, V. Marvich \$2, A. Rogel \$1, F. Znidarsič \$2, J. Pintar \$1, J. Zabosek \$2, A. Jaklich \$50, S. Malakar \$1, F. Jan \$1, F. Kastigar \$2, F. Pavlovčich \$3, M. J. Grdina \$10, M. Koman \$5, A. Knaus \$6, R. Krall \$2, J. Okoren \$5, M. Hocevar \$5, J. Skorenšek \$1, J. Robert \$3, C. Andren \$7, M. Koshmerl \$1, M. Pavlič \$2, S. Koler \$1, M. Zamernik \$2, J. Vidmar \$1, M. Romich \$12, A. Suhadolnik \$4, A. Bergach \$2, J. Meshnig \$1, F. Pangersič \$2, J. Gliha \$3, J. Malovrh \$1.50, Mrs. Kosmar \$1, Mrs. Perhne \$1, A. Bezocnik \$10, Mr. A. Šircelj \$5, A. Widmar \$15, V. Darovic \$3, T. Verscaj \$2, J. Barrett \$37, M. Paranič \$2, J. Sterle \$2, F. Šbega \$2, C. Centa \$3, M. Deyak \$1, J. Gradishar \$10, M. Jevnikar \$3, J. Hočevar \$3, M. Govednik \$5, P. Čemazar \$2, A. Drassler \$10, M. Perušek \$4, M. Lavtar \$1, A. Traven \$1, A. Pipan \$2, Mrs. Verhovšek \$2, P. Dolinar \$5, J. Dier \$1, F. Ivančič \$5, M. Klemenc \$5, M. Laurencig \$4, K. Hladnik \$10, M. Pershen \$5, U. Trtnik \$2, F. Bolek \$10, I. Barkar \$5, Mrs. Krukovski \$2, F. Jakše \$1, J. M. Jevnik \$3, B. Matkovich \$1, T. Kodrič \$1, A. Zadnik \$3, M. Zakrajsek \$1, A. Bencin \$4, F. Kastigar \$2, I. Repes \$1, A. Tomazič \$1, M. Bizjak \$2, J. Kocjančič \$1, F. Zitnik \$3,

John Korian \$10, Mrs. Jelenčich \$1, B. Spenko \$3, J. Vidmar \$3, J. Puhek \$4, M. Barich \$10, M. Shnelar \$3, F. Hudak \$10, J. Zaman \$5, F. Volovšek \$5, A. Berus \$3, F. Kovačič \$1, F. Lupšina \$2, M. Sraj \$2, J. Densa \$1, F. Levstik \$5.50, M. Blatnik \$4, N. N. \$1, F. Prosnik \$2, T. Kodelja \$1, L. Verhovec \$5, M. Žagar \$1, N. N. \$1, J. Budan \$1, Mrs. Gombach \$4, J. Russ \$1, A. Kozlevčar \$1, J. Govednik \$5, Mrs. Bezeg \$2, Mrs. Stonich \$1, Mrs. Nasenbenny \$1, M. Lavrich \$25, J. Traven \$2, J. Zlogar \$2, M. Laurich \$2, Mrs. Malley \$3, R. Čič \$8, Mrs. H. Likovich \$1, Mrs. J. Ožbolt \$1, Mrs. J. Pavlesič \$1.50, D. Zlogar \$3, Mrs. Oster \$4, K. Slogar \$5, Mrs. F. Roitz \$1, Mr. S. Markolio \$25, A. Barbarič \$10, K. Claret \$2, E. Carregu \$1, J. Kristofelc \$2, Mrs. A. Sme \$10, Mrs. L. Markovic \$1, Mrs. Kukuljan \$2, Mrs. A. Pakiž \$2, F. Petrich \$1, M. Lavh \$2, Mrs. A. Popovich \$2, Mrs. A. Malovasič \$1, Mrs. J. Vidmar \$2, Mrs. Baraga \$3, F. Pirman \$2, Mrs. H. Maren \$1, Mrs. C. Maurine \$5, Mrs. M. Knauss \$1, J. Boles \$5, M. Romosh \$1, G. Urbas \$3, Mrs. M. Hrovat \$5, M. Zore \$2, Mr. J. Završnik \$1, Miss A. Perušek \$1, F. Krebelj \$1, Mrs. M. Gregal \$1, Mrs. A. Vončina \$1, Mrs. D. Reems \$1, J. Hočevar \$2, Mr. J. Adamič \$10, M. Otoničar \$7, Mrs. A. J. Brozovich \$2, A. Knes \$5, J. Tomasetic \$5, M. Van Cismar \$5, Intihar \$10, F. Witcet \$5, Verscaj \$10, E. Toporiš \$2, Mrs. J. Sekula \$1, A. Zadnik \$45, A.

Pelčič \$2, Mrs. A. Setničar \$5, Mrs. J. Pucel \$1, Mrs. J. Pugel \$1, Mrs. M. Centa \$3, Mrs. J. Densa \$2, F. Kastigar \$2, A. Derganc \$1.50, Mrs. J. Novak \$2, M. Hudolin \$32, Mr. Ed. Koss \$30, M. Laurich \$5, Jalovec \$2, L. Bozzich \$2, Vouri \$6.

J. Cesar \$3, J. Barbic \$1, F. Retel \$1, F. Stefanich \$1, M. Pristavec \$2, F. Zakrajšek \$2, T. Zdesar \$3, F. Zainer \$1, G. Lah \$2, A. Kochevar \$3, K. Spreitzer \$2, U. Črnkovich \$2, J. Barrett \$20, J. Lewis \$15, Mrs. Narobe \$5, Mrs. Schuster \$5, Mrs. Gorisek \$5, C. Grilc \$12.

Zahvaljujejo se Bogu, Srcu Jezusovemu in Marijine-mu, Mariji Pomagaj in Frideriku za pridobljene milosti

R. Dresčik, Mrs. J. Ožbolt, Mrs. J. Gruden, P. Podgornik, in Mrs. Fanny Cerar.

- SREČNO NOVO LETO -

NAROČNIKI,

DOBROTNIKI,

PRIJATELJI,

VAM ŽELE OO. FRANČIŠKANI

